Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat | פרייז 20 גראשען | היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 106 (1100) | Łódź, Niedziela 8 Maja 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג ו' אייר תרפ"ז. | Nr. 106 1100

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

וואלאשטשיק דערשאסן

שטאנד-געריכט פער'משפט וואלאשטשיק'ן צום טויט
און רידזעווסקי ווערט איבערגעגעבען א געוועהנליכען געריכט

די לעצטע זיצונג.

די פרייטאג'דיגע זיצונג האט זיך געעפענט, אויך מיט גרויס שפאנונג, האלב 10 א זייגער, דער זאל איבערפולט מיט בעזוכער. מען ערווארט מיט גרויס נייגיר די רעדעס פון פראקוראר און פערטיידיגער.

פאר'ן געריכטס-בנין איז ווידעראמאל בעוועגונג א גרויסער געדראנג, אין גאס זענען געשטאנען געדיכטע מאסען מענשען, נאר די פערשטארקטע פאליציי-אישע שמירה, האט נישט דערלאזט צו קיין פערזאמלונגען פון גרעסערע גרופען און האט אויך פונאנדערגעטריבען דעם גרויסען עולם, וועלכער האט זיך געוואלט אריינקריגען אין געריכטס-בנין אהן די ספעציעלע איינטריטס-קארטען.

די רעדע פון פראקוראר האט געמאכט א שטארקען רושם, די רעדע איז געווען גלענצענד געבויט, האט זיך נישט געשטיצט אויף שעהנע שלאגענדע פראזען, נאר אויף זאכליכקייט, און איבערצייגונג.

דער פארזיצער ריכטער וויטקאווסקי עפענט די זיצונג און גיט דאס ווארט דעם פראקוראר צו זיין בעשולדיגונגס רעדע.

רעדע פון פראקוראר סריבאווסקי.

„די מלוכה, ארויפלעגענדיג אויף איהרע בעאמטע די שווערע פליכטען, וועלכע זענען אפט-מאל פערבינדען מיט'ן שטעלען אין סכנה דאס אייגענע לעבען, האט געמוזט פעסטשטעלען די יורידישע שוץ פון דעם דאזיגען בעאמטען, כדי צו בעשיצען פאר אנפאלען דעם טייערסטען אוצר פון'ם מענשען — דאס לעבען. און אט די דאזיגע שוץ מצד דער מלוכה איז — דאס געזעץ וועגען שטאנד-געריכטען איבער די, וועלכע האבען געוואגט צו בערויבען דאס לעבען פון א בעאמטען בעת'ן, אדער צוליב'ן ערפילען די פליכטען. די שטראף איז — טויט.

זייט דעם יאהר 1919 ד. ה. פון דאן אן, ווען ס'איז אריין אין קראפט דאס געזעץ וועגען שטאנד-געריכטען, בעהמט דאס ארטיק. 636 אויך ארום די בעאמטע פון די זעלבסטפערוואלטונגען. ביז איצט איז נאך אין דער געריכטס כראניק נישט נאטירט געווארען דער פאל פון דער'הרג'ענען א זעלבסטפערוואלטונגס-בעאמטען, לוידער וועט איהר, הערר ריכטער, צום ערשטען מאל מוזען ענטשיידען אין אזא פראצעס. ס'איז געשעהן א שרעקליכער פאל, וועלכער האט מיט זיין גרויזאמקייט אויפגערודערט די עפענטליכע מיינונג פון גאנצען לאנד: אויף די טרעפען פון הויז אויף אנדזשעיא 4 אין לאדז, איז ער מארדעט געווארען אויף א מערדערישען אופן דער ערשטער בירגער פון דער שטאדט לאדז, דער פרעזידענט ציניארסקי, וועלכער איז אויסגעוועהלט געווארען אויף דעם פאסטען מיט'ן ווילען פון א מעהרהייט איינוואוינער פון דער שטאדט. ער איז געשטארבען צווישען פרעמדע, אהן דער האפנונג נאך וועלכער ס'איז הייף; מ'האט איהם אפילו בעשטערט די רוה פון טויט. ס'איז געפאלען א מענש אין דער פולער לעבענס-קראפט, וועלכער וואלט נאך לאנגע יאהרען בעקענט ארבייטען לטובת דעם לאנד; מ'האט צוגענומען ביי די קינדער א פאטער. דער דאזיגער שוידערליכער מארד האט בעריהרט אפילו די פערהארטעוועטע נאך-מלחמה הערצער; אלעמען האט ארומגענומען א געפיהל פון צער פאר דעם אומשולדיגען קרבן און אויף די ליפען האבען געשוועבט ווערטער פון פערניכטונג פאר די מערדער.

אבער די מערדער זענען אנטלאפען, און ס'האבען אנגעהויבען געבוירען צו ווערען פערשידענע ווערסיעס וועגען דעם, ווער צוליב וואסערע סיבות ס'האט געקענט ערמארדען דעם מענש, וועלכער האט מיט זיין לעבען זיך ערווארבען די אלגעמיינע אכטונג ביי דער געזעלשאפט. די פאליציי האט אנגעהויבען ענערגיש צו זוכען. מ'האט ארעסטירט עטליכע פערזאנען, וועלכע זענען געווען עהנליך צו די, וועלכע מ'האט געזעהן אנטלויפען. ערשט אין דער נאכט פון 16. אויפ'ן 17. אפריל האט מען ארעסטירט וואלאשטשיק'ן אויפ'ן גרונד פון קאנפידענציאלע ידיעות. ער האט זיך מודה געווען אין מארד, אנגעבענדיג אגב די פרטים, וועלכע זענען אויך בעשטעטיגט געווארען דורך די זאכליכע בעווייזען: דורכ'ן געפינענעם מעסער, מאנטעל און דורך די ערקלערונגען פונ'ם גלח, צו וועלכע וואלאשטשיק איז זיך געקומען מתודה זיין.

אבער אין דעם אויפריכטיגען מודה זיין זיך, איז נאך פארהאן א טונקעלער מאמענט. עס איז פארהאן א פערדאכט, אז וואלאשטשיק זאגט ליגען און ער וויל מיטציהען מיט זיך זיין חבר רידזעווסקי, וועלכער האט פריהער אלץ געלייקענט און ערשט שפעטער האט ער זיך אין אלעם מודה געווען. ס'איז אויך נישט אויסגעקלערט געווארען, ווער ס'האט ארגאניזירט דעם שלאס פון טיר אויף אנדזשעיא 4. וועגען דעם אלעם, האט אבער גערעדט רידזעווסקי און דאס קען שוין נישט זיין אומפאוועריקס. רידזעווסקי האט געזאגט, אז ער האט אוועקגעווארפען דעם שלאס און פאקטיש איז דארט געפונען געווארען א שלאס. רידזעווסקי האט בעלייקענט, אז ער זאל האבען געזעהן דאס מעסער ביי וואלאשטשיק'ן.

ערשט נאך די ערקלערונגען פונ'ם עדות, ביי וועמען וואלאשטשיק האט דאס מעסער געקויפט, איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז פריהער האט ער געקויפט דאס מעסער און דערנאך גערעדט מיט רידזעווסקי'ן. ס'טרעפט אפט, אז בעשולדיגטע ציהען-צוריק זייערע ערקלערונגען פון אויספארשונגס-ריכטער, טענה'דיג, — אז מ'האט זיי געשלאגען. אבער דא האבען מיר צו טון מיט רידזעווסקי'ן, וועלכער איז בעזעסען 6 חדשים אין טורמע און ער איז ראפינירט און קען די געוואוינהייטען פון פערברעכער. רידזעווסקי האט נישט געוואגט צו זאגען ביים אויספארשונגס-ריכטער, אז מ'האט איהם געשלאגען, ווייל ער האט נישט געהאט קיין שום בעווייזען. אויף דער פראגע, צי רידזעווסקי זעהט אין זאל עמיצען, וועלכער זאל האבען געווען ביי דער אויספארשונג, האט ריזעווסקי קודם-כל אינסטינקטיוו א קוק-געטון אויף מיר, און ערשט דערנאך האט ער, קוקענדיג אויפ'ן זאל, געזאגט, אז ער זעהט נישט קיינעם. און ער האט דאך מיך פארט געזעהן ביי דער אויספארשונג. ער געדענקט דאס נישט, פונקט ווי ער געדענקט נישט דאס, וואס ס'האט זיך געטון אין הויז אויף אנדזשעיא 4.

ס'זענען געקומען מענשען, וועלכע האבען מיט דער גאנצער אונפערשעמטקייט אפגעגעבען ערקלערונגען פאר'ן געריכט, אז אינ'ם קריטישען טאג האבען זיי געארבייט צוזאמען מיט רידזעווסקי'ן אבער נאר א טייל זאגען, אז זיי האבען איהם געזעהן א גאנצען טאג; דאנעבען א טייל ערקלערען, אז אויף א געוויסע צייט האבען זיי איהם פערלוירען פון אויג. און אט אין דעם „געוויסען מאמענט", איז לויט מיין מיינונג, רידזעווסקי געווען אויף אנדזשעיא גאס און דערנאך צוריקגעקומען. רידזעווסקי האט געוואוסט, אז ער דארף אויף יעדען פאל פערזיכערן זיין אליבי. אלע רידזעווסקי'ס עדות גיבען אן גענוי די שעה און די מינוטען, ווען און וואס זיי האבען געטון. אבער מיר ווייסען דאך, אז זייגערס ווייזען אפטמאל פערשידען. עס טרעפט, אז פאהרענדיג מיט א טראמוואי אויפ'ן פרייהייטס פלאץ, זעהען מיר די זעלבע שעה, וועלכע מיר האבען געזעהן אויף גלובוצ. די דאזיגע מענשען זענען געקומען ראטעווען רידזעווסקי'ן און זייער עדות זאגען האט זיך שוין אנגעהויבען דאן, ווען רידזעווסקי האט צו זיי אויסגעשריגען ביים ארעסטירען: „געדענקט, איך האב דאנערשטאג געארבייט". דערפאר האב איך א רעכט די דאזיגע עדות נישט צו גלויבען.

די פערטיידיגונג האט גערופען א קאמיסיע פון דאקטוירים. וועלענדיג בעווייזען, אז וואלאשטשיק איז א גייסטיג קראנקער. די דאקטוירים האבען אבער בעוויזען, אז ער איז נישט גייסטיג קראנק, דאנעבען קיין פערקלענערטע אחריות זעהט אונזער קאדעקס נישט פאר. אין איצטיגען פאל איז די שולד פון ביידע אנגעקלאגטע דערוויזען געווארען. מ'דארף אויך פעסטשטעלען, אז סיי ביי דער אויספארשונג, סיי אויף דער געריכטס-פערהאנדלונג, איז נישט געווען צו זעהן, אז הינטער די פלייצעס פון די בעשולדיגטע זאל זיך האבען געפונען א פרעמדער ענצעלנער, אדער גרופען-ווילען. דער מארד-געדאנק איז געבוירען געווארען ביי דעם היציגען אימפולסיווען און נקמה-נעהמערישער, וואלאשטשיק, וועלכער האט נישט געקענט לעבען בשלום נישט מיט די קאלעגען, נישט מיט די שוויגער-עלטערען; דער מארד-געדאנק האט געפונען א גוט ארט אין דעם צעווילדעוועטען מוח, אהן שום מאראלישער פעראנטווארטליכקייט. וואלאשטשיק האט אבער נישט געהאט גענוג שטארקען ווילען אויף צו דערפיהרען זיין געדאנק ביז'ן סוף און דעריבער האט ער זיך געווענדעט נאך הילף צו רידזעווסקי'ן, און רידזעווסקי האט מסכים-געווען, ווייל דער געדאנק וועגען א מארד האט שוין לאנג ביי איהם זיך געפונען און ס'איז איהם נישט געווען קיין אונטערשיד וועמען ער וועט דער'הרג'ענען. און ווען נישט רידזעווסקי, וועלכער איז, לויט וואלאשטשיק'ס ווערטער, געווען דער שטן, און לויט מיין מיינונג — דער בייזער גייסט פון וואלאשטשיק'ן, — איז ווער ווייסט. צי אין דער לעצטער מינוט וואלט זיך וואלאשטשיק נישט צוריקגעצויגען, ווען ער דערהערט נישט א געשריי: „שנעלער!"

אין די היינטיגע צייטען, ווען ס'צעפאלט זיך די געזעלשאפטליכע דיסציפלין און ס'ווערט קלענער יעדער מאראלישער געפיהל, וואלט א מילדער אורטייל געווען פאר'ן בייטען עולם א פערזיכערונג פון אונבעשטראפטקייט; ס'וואלט פערלוירען געגאנגען דער עפעקט פון געזעץ, דער עיקר פון שטאנד-געריכטען.

דער היינטיגער אורטייל דארף פאר אזעלכע, וואס דענקען ווי וואלאשטשיק און רידזעווסקי, זיין א גרויל. און דאס וועט דערגרייכט ווערען נאר דורך אנ'אורטייל. וואס איז פארגעזעהן אינ'ם ערשטען טייל פון ארטיקעל 19 פון געזעץ וועגען שטאנד-געריכטען — דאס איז טויט-שטראף און דאס פערלאנג איך.

רעדע פון אדוו. מענאסע.

אדוו. מענאסע, דער פערטיידיגער פון וואלאשטשיק'ן, טיילט די טעטיגקייט פון ערמארדעטען פרעזידענט אויף א יורידיש-פריוואטער און יורידיש עפענטליכער. ווען דער געזעץ-געבער האט געשאפען דאס געזעץ וועגען שטאנד-געריכטען, האט ער נישט געהאט אין זינען די יורידיש-פריוואטע טעטיגקייט פון קאמונאלע בעאמטע. דער קאנפליקט מיט'ן פרעזידענט איז געווען א ריין-פריוואטער. ס'האט זיך נעמליך געהאנדעלט וועגען א פראטעקציע ביים בעקומען א פאסטען.

דאס איז איינע פון די מאטיווען, לויט וועלכע מ'דארף דעם ענין איבערגעבען א געוועהנליך געריכט. דער פרעזידענט אפזאגענדיג, האט נישט געהאנדעלט אלס פארשטעהער פון זיין מאכט און דאס מעסער האט דעריבער איהם נישט געריהרט אלס אפיציעלע פערזאן. אויב עמיצער ווענדעט זיך צום מלוכה-פרעזידענט וועגען א לעהרער-פאסטען און דער פרעזידענט זאגט-אפ, ווייל די פראגע געהערט צום קוראטאר, — דאן האנדעלט נישט דער פרעזידענט אלס מאכט-פארשטעהער, ווייל דאס ליגט נישט אין זיין קאמפעטענץ.

שפעטער האט דער פערטיידיגער גערעדט וועגען דער נישט-נארמאלקייט פון וואלאשטשיק'ן און ערקלערט, אז אויפ'ן געריכט איז דערוויזען געווארען א צוזאמענהאנג צווישען וואלאשטשיקס האנדלען און אנ'אפעקט. אויך דאס, וואס די דאקטוירים האבען פעסטגעשטעלט, אז וואלאשטשיק איז נישט אינגאנצען גייסטיג נארמאל, דיקטירט, אז מען זאל זיין ענין איבערגעבען אין א געוועהנליכען געריכט.

ווייטער האט דער פערטיידיגער אנגעוויזען, אז הגם א שטאנד-געריכט זעהט נישט פאר קיין מינדערנדע אומשטענדען, דארף מען פארט בעדענקען, אז דער אונטערשלאק פון דעם פערברעכען איז געווען — די איצטיגע סאציאלע לאגע. אויך דורך זיין אויפריכטיגען מודה זיין זיך האט ער נישט פערדינט קיין טויט-שטראף, נאר טורמע, ווארום ווען נישט זיין מודה-זיין זיך, וואלט נישט די אויספארשונג, נישט די געריכטס-פערהאנדלונג נישט געגעבען קיין גענוגענדען גרונד אויף צו פער-משפט'ן, און דעריבער לויט די אויפקלערונגען פון העכסטען (צגאט פון 15. 1. 1925, איז דאס שטאנד-געריכט דא נישט דערלאזבאר. זיין רעדע האט אדוו. מענאסע געענדיגט מיט די ווערטער: פרעזידענט ציניארסקי איז אלס ריכטער שטענדיג געווען געגען שטאנד-געריכטען און געגען טויט-שטראף און דעריבער איז היינט מעגליך, אז אויך היינט זאל זיך זיין שטים פון קבר פער-איינינגען מיט מיין ביטע".

רעדע פון אדוו. שווייצער.

אדוו. שווייצער פעררופט זיך אויף די ערקלערונגען פון די עדות און ער קומט צום אויספיהר, אז ס'איז צווייפעלהאפט, צי ביים מארד זענען געווען צוויי פערזאן. דער איינציגער בעווייז וועגען רידזעווסקי'ן איז דאס, וואס וואלאשטשיק האט איהם בערעדט. וואלאשטשיק, אלס בעשולדיגטער, מעג אבער אויך זאגען ליגען. רידזעווסקי האט דאך מיט עטליכע טעג פריהער געהאט בעקומען ארבייט. מ'קען זיך אויך נישט פעררופען אויף רידזעווסקי'ס פערגאנגענהייט. ער איז בלויז געווען בעשולדיגט אין שטערען די עפענטליכע רוה. וואלאשטשיק האט געלייקענט אויך דאס, אז ער האט בעקומען שטיצע 100 זלאטעס א חודש צוזאמען מיט דער פרוי. און ווייטער: פארוואס איז נישטא דער פאליציאנט, וועלכער האט כלומר'שט פערהאלטען רידזעווסקי'ן?

אזא פאליציאנט איז נישטא. מ'דארף געדענקען, אז די עדות-אליביסטען האבען זיך געמעלדעט אליין. נאך איידער רידזעווסקי האט זיי אנגעגעבען, פארוואס זאל דער פראקוראר זיי נישט אנקלאגען פאר פאלש שווערען, אויב זיי זאגען ליגען? אדוו. שווייצער האט פערענדיגט זיין רעדע מיט דער ביטע צו בעפרייען רידזעווסקי'ן.

רעפליק פון פראקוראר.

אין זיין רעפליק האט פראקוראר קריבאווסקי אפגעשטעלט אויף די רעדעס פון די אדוואקאטען און אנגעוויזען, אז דאס, וואס די עדות האבען

(ווייטער זעה 5-טע זייט)

סעסיע פון ציוניסטישן אקציאָנס-קאָמיטעט
רעדעס פון נחום סאָקאָלאָוו און קאָלאָנעל קיש.

לאָנדאָן, 7 (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א. אויף דער ערשטער זיצונג פון ציוניסטישן אַקציאָנס-קאָמיטעט האָבן אַנטייל גענומען 49 מיטגלידער און. טער׳ן פאָרזיץ פון לעאָן מאָצקין, וועלכער האָט ערקלערט, אַז די איצטיגע סעסיע וועט זיך פאַרנעמען מיט פאָלגענדע 3 ענינים: 1) דער קריזיס אין ארץ-ישראל; 2) צוזאַמענאַרבייט מיט אַנדערע ריכטונגען; 3) דער קומענדער ציוניסטישער קאָנגרעס.

אַ גרויסע רעדע האָט געהאַלטן נחום סאָקאָלאָוו. ער האָט אָנגעוויזן, אַז די פּאָליטישע לאַגע האָט זיך בעדייטענד פאַרבעסערט. שוועריגקייטן זענען נאָר נאָך פאַראַן אין ארץ-ישראל, אָבער דאָרט טראָגט דער קריזיס גאָר אַן עקאָנאָמישן כאַראַקטער. די לאַגע איז ערנסט – האָט סאָקאָלאָוו געזאָגט – אָבער נישט קריטיש, מ׳דאַרף זיך אָנשטרענגען און ס׳וועט זיך פאַרבעסערן.

קאָלאָנעל קיש האָט זיך אָפּגעשטעלט דערהויפּט אויפ׳ן קריזיס אין ארץ-ישראל, האַנסקע האָט אָפּגעגעבן אַ בעריכט וועגן דער טעטיגקייט פון הויפּט-ביוראָ פון קרן-היסוד אין ארץ-ישראל, די הכנסה איז לעצטענס געשטיגן מיט 60 פּראָצענט. פאָריגן יאָהר איז געווען הכנסה 222 טויזענד פונט, היי-יאָהר איז געווען 360 טויזענד פונט.

אוסישקין האָט אָפּגעגעבן אַ בעריכט וועגן דער טעטיגקייט פון נאַציאָנאַל-פאָנד. הכנסה איז געווען 130 טויזענד פונט. די בעדייטונג פון נאַציאָנאַל פאָנד טאָר נישט פאַרנאַכלעסיגט ווערען. מ׳טאָר נישט פערגעסען, אַז אויב אין ארץ-ישראל איז פאַראַן אַ יודישע פעסטע זאַך, איז דאָס – דאָס אייגענטום פון נאַציאָנאַל-פאָנד, די 200 טויזענד דונאַם יודישע ערד.

א בולגארישער סאָמו-ניסט פער׳משפט
צו 20 יאהר טורמע.

סאָפיאַ, 7 (אטע). דאָס סאָפיער-געריכט האָט פער׳משפט דעם קאָמוניסט פּיאָטראָווסקי צו 20 און אַ האַלב יאָהר טורמע.

אָנגענומען דער שחיטה-פערבאָט אין שוועדען.

שטאָקהאָלם, 7 (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א.) דער שוועדישער פּאַרלאַמענט האָט אויף דער לעצטער זיצונג בעטראַכט דעם געזעץ-פּראָיעקט וועגן שחיטה-פערבאָט אין שוועדען. די סאָציאַל-דעמאָקראַטען האָבן זיך אַרויסגעזאָגט פאַר דעם שחיטה-פערבאָט.

נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע איז דער געזעץ אָנגענומען געוואָרען מיט אַ בעדייטענדער מערהייט.

לויטע געהט אין די דרכים פון רומעניען
יודישע בעאמטע ווערען געצוואונגען צו דימיסיע.

קאָוונע, 7 (טעלעגראַפיש דורך יט"אַ) דער ליטווישער פּרעמיער וואָלדעמאַראַס האָט ערקלערט אין אַ געשפּרעך, אַז דער געניראַל סעקרעטאַר פון דער ליטווישער געזאַנדשאַפט אין וואַשינגטאָן ראַבינאָוויטש, איז לויט זיין אייגענער בקשה בעפרייט געוואָרען פון זיין אַמט.

אין די יודישע קרייזען גלויבט מען אָבער, אַז צו דער בקשה איז ראַבינאָוויטש געווען געצוואונגען. אויף זיין אָרט איז בעשטימט געוואָרען דער ליטווישער דאָקטאָר באַגדאַנאַס.

סענסאציאנעלע בעשלוסען פון הילפס-פעראיין פון די דייטשע יודען.

בערלין, (יט"א) דער הילפס-פעראיין פון די דייטשע יודען האָט אויף זיין נעכטיגער זיצונג אָנגענומען אַ רייה סענסאַציאָנעלע בעשלוסען: עס איז בעשלאָסען געוואָרען אַקטיוו זיך בעטייליגען אין דער יודישער קאָלאָניזאַציע אין סאָוויעט-רוסלאַנד. חוץ דעם איז בעשלאָסען געוואָרען ווידער אָנצוהויבען אַ לעבהאַפטע טעטיגקייט אויפ׳ן נאָהענטן מזרח און אויך אין ארץ-ישראל. די דאָזיגע בעשלוסען פון אַסימילאַטאָרישן הילפס-פעראיין האָבן געמאַכט אַ שטאַרקן רושם אין די יודישע קרייזען.

אפגעברענט א יודיש שטעדטעל אין בעסאראביע.

קישיניעוו, 7 (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א.) אינ׳ם יודישן שטעדטעל וואַדראַסקאַ (ביים דניעסטער) איז אויסגעבראָכן אַ שרפה. די מאַטעריעלע שאָדענס זענען זעהר גרויס. קיין מענשליכע קרבנות זענען נישטאָ.

ס׳רעדעל האט זיך איבערגעדרעהט
טשאַן-סאָ-לין פאר די טויערן פון האנקאו.

לאָנדאָן, 7 (אטע) דאָס מיליטער פון טשאַן-סאָ-לין געפינט זיך הינטער די טויערן פון האַנקאָו.

פון די כינעזישע פאָרטען שיסען זיך קוילען אויף די ענגלישע שיפען. די ענגלישע שיפען האָבן בעקומען אַ בעפעהל צו ענטפערען מיט פייער.

אגראנאט אויף דער באהן-ליניע.

לעמבערג, 7. (טעלעפאָניש). דער באַהן-אַרבייטער וואָיטשעך קרישטאָפאָוויטש האָט בעמערקט אויף דער באַהן ליניע לעמבערג – סטאַניסלאַוו אַ האַרמאַטען-קויל צוגעבונדען צו די באַהן-שינעס. מיט עטליכע מינוט שפּעטער האָט דאָרט געזאָלט אַדורכגעהן אַ צוג קיין לעמבערג.

ס׳האָט זיך שפּעטער אַרויסגעשטעלט, אַז דאָס איז געווען אַ שפּאַס פון אַ 11-יאָהריגען יונגעל.

דימיסיע פון באלדווין׳ען?

לאָנדאָן, 7. (ספּ. טעל.) עס געהען אַרום קלאַנגען, אַז אינגיכען וועט דימיסיאָנירען דער פּרעמיער באַלדווין, ווייל ער קען נישט בעהערשען די מיינונגס-פערשידענהייטען אין קאַבינעט וועגען דעם ענין כינאַ.

קרוליקאווסקי׳ס פריינעשפראכע.
דער טויטער קערפּער אין דער וואַליזע ווידער אַ געהיימניש.

וואַרשאַ, 7. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). היינט 11 אַ זייגער פאַרמיטאָג האָט דאָס אַפּעלאַציע-געריכט אַרויסגעטראָגן דעם אורטייל אין פּראָצעס געגען קרוליקאָווסקי׳ן, וועלכער איז געהאַט פער׳משפט געוואָרען דורכ׳ן קרייז-געריכט צו 12 יאָהר טורמע פאַר דער׳הרג׳ענען די פּראָסטיטוטקע מוכאַלאָווסקאַ.

קרוליקאָווסקי איז דורכ׳ן אַפּעלאַציע-געריכט בעפרייט געוואָרען.

דער פּראָקוראָר האָט אָפּגעגעבן אַ קאַסאַציע.

ניי-ארלעאן קען שוין נישט אפגע-ראטעוועט ווערען.
ווייטערדיגער חורבן פון דער פערפלייצונג.

ניו-יאָרק, 7 (אַטע) ס׳איז שוין נישטאָ קיין שום האָפנונג אָפּצוראַטעווען די שטאָט ניי-אָרלעאַן. דער שטאָט דראָהט יעדען אויגענבליק פערפלייצט צו ווערען, ווייל די אַרבייט פון עטליכע טויזענד אַרבייטער צו ראַטעווען די שטאָט געבען זיך נישט איין. צווישען די, וואָס פיהרען אָן די רעטונגס-אַקציע געפינען זיך דריי זוהן פון די אַמעריקאַנער פּרעזידענטען: רוזוועלט, האַרדינג און קולידזש.

ניו-יאָרק, 7 (אַטע) צוליב דער פערפלייצונג זענען געבליבען אָהן אַ דאַך 800 טויזענד פּערזאָן. די שטאָט רייוויל איז פערפלייצט געוואָרען מיט וואַסער ביז׳ן 3-טען שטאָק.

ניו-יאָרק, 7 (ספּ. טעל.) זייט צוויי טעג גיסט אַ שטאַרקער רעגען אויפ׳ן גאַנצען שטח, וואָס איז אַרומגענומען מיט דער פערפלייצונג.

געלעפען זענען עוואַקויִרט געוואָרען עטליכע שטעט און דערפער. די לעצטע טעג זענען ווידער געפאַלען עטליכע הונדערט קרבנות.

צווישען די היימלאָזע פערשפּרייט זיך טיפוס עפּידעמיע.

ער איז גערעכט...
א סימן, אז האט קיין שטראף נישט בעקומען.

בערלין, 7. (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א.) אין מאַגדענבורג איז פאָרגעקומען אַ דיסציפּלינאַר געריכט איבער דעם פּאָליציי-קאָמיסאַר טענהאָלט, וועלכער האָט געשפּילט די הויפּט ראָלע אין דער בעקאַנטער מאַגדעבורגער געריכט-אַפערע.

טענהאָלט האָט בעוויזען, אַז דער מערדער שרעדער זאָל זיך בעהאַלטען און די שולד זאָל פאַלען אויף דעם יודען האאז.

דאָס דיסציפּלינאַר-געריכט האָט אָנשטאָט בעשטראָפען טענהאָלט׳ן, איהם מיט דערזעלבער ראַנגע איבערגעטראָגען אויף אַן אַנדער אָרט.

אין די דעמאָקראַטישע קרייזען הערשט צוליב דעם אורטייל אַ גרויסע אויפרעגונג.

אַ האַרציגען מזל טוב ווינשען מיר אונזער פריינד

ב. גוטמאַן און פרוי

צו דער בר-מצוה פון זייער זוהן זיגמונד. מיר ווינשען זיי נאָך פיל נחת צו האָבען פון זייער זוהן!

אברהם כרוכאחסקי און פרוי.

5009

Dr. med.

EYCHNER Jakób

Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24

אינערליכע- און קינדער-קראַנקהייטען.

נעמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4

היינט, זונטאָג, 7 אַ זייגער אָווענד קומט פאָר אין לאָקאַל פון האַנדווערקער-פערבאַנד, פּאָלודניאָווע 4

995

א פערזאמלונג

פון 2 שטרימפּ-פאַבריקאַנטן-פערבאַנד, פּאָלודניאָווע 4

מיט׳ן אַנטייל פון אדוו. ציטערמאַן – – – וואו עס וועלען בעהאַנדעלט ווערען זעהר וויכטיגע פראַגען.

מיטגלידער און נישט מיטגלידער (קראַפּט און האַנד) ווערען געבעטען פּינקטליך און מאַסענווייז צו קומען.

מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

מאנופאקטור-סעקציע

ביים צענטר. סוחרים- און פאַבריקאַנטן-פערבאַנד

פון דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווא, פּיעטריקאָווער 10.

היינט, זונטאָג, דעם 8-טען מאַי, 6 אַ זייגער אָווענד קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל אַן

אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג

פון דער מאנופאקטור-בראנזשע

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) שוץ פון קרעדיט. 2) רעגיסטראַציע פון פּראָטעסטען. 3) אינפאָרמאַציע-ביוראָ פאַר קרעדיט-פעהיגע סוחרים. 4) מעמאָריאַל צום פינאַנץ מיניסטער וועגען אָפּשאַפען דעם אומזאַץ שטייער. 5) מעמאָריאַל צו די לאָדזער פאַבריקאַנטען וועגען דער נויטיגקייט איבערצוואַרפען דעם אומזאַץ שטייער אויף די פּראָדוצענטען. 6) התחייבות׳ן פון די מיטגלידער פון דער סעקציע. 7) אויסאַרבייטען אַ ליסטע פון מיטגלידער צו די נייע קאָמיטעטס פון הכנסה-שטייער. 8) פרייע פאָרשלאַגען.

צוליב דער גרויסע וויכטיגקייט פון דער פערזאַמלונג ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען מאַסענווייז און פּינקטליך צו ערשיינען.

די פערוואלטונג

פון דער מאנופאקטור-סעקציע.

994

הנהלות הגמנסיות

של החברה ליסוד בתי ספר תיכונים עברים בלודז

מודיעות, כי בקשות הכניסה מתקבלות כדלקמן:

בלשכת הגמנסיה הראשונה לנערים, מגיסטרצקה 7א

בלשכת הגמנסיה השניה לנערים, מגיסטרצקה 12

בלשכת הגמנסיה לנערות, פירמוביץ 7.

לפני הצהרים בשעות העבודה (1 – 10).

בחינות הכניסה תחלנה ביום ט"ו אייר תרפ"ז.

985

Humanistyczne Koedukac. 8-kl.

GIMNAZJUM

T-wa Rozpowsz. Oświaty

WILNO, ul. PIŁSUDSKIEGO 13.

מיט רעכט פון רעגירונגס-גימנאַזיעם האָט בעקומען העברע רעכט לוים וועלכע די שילער וועלען דאַרפן אָפּגעבן אַ פעריקירצטען מאַטורע-עקזאַמען.

די קאַנצעלאַריע ערטיילט שריפטליך פערשידענע אינפאָרמאַציעס,

990

Dr. med.

A. MAZUR

44 נאַרוטאָוויטש (רוזלנא)

טעלעפאָן 22-44.

אויערען און האַלז קראַנקהייטען שטימע און שפּראַך-פעהלערען (שטאַמלען א.א.ז.וו.) נעמט אָן פון 12—2 און פון 6^{30}—8 אָוו.

נייע עמיגראַציע-מעגליכקייטען קיין פּאָרטוגאַל און שפּאַניען.

צווישען פּוילען מיט פּאָרטוגאַל זאָל געשלאָסען ווערען אַ האַנדעלס-אָפּמאַך. — עקספּאָרט-מעגליכקייטען קיין פּאָרטוגאַל. — וואָס מ'וועט קענען עקספּאָרטירען אַהין — ברענגען פֿון דאָרט.

אַ געשפּרעך מיט ה' א. בושעזשינסקי.

ווי מיר האָבען שוין די פֿאָריגע וואָך מיטגעטיילט האָט אין לאָדז אַרויסגערופֿען אַ סענסאַציע די ידיעה וועגען די עקספּאָרט-מעגליכקייטען, וואָס עפֿענען זיך פֿאַר דער לאָדזער טעקסטיל-אינדוסטריע אויף די פּירענעען (שפּאַניען און פּאָרטוגאַל). דער איניציאַטאָר פֿון דער דאָזיגער נייער אַקציע איז ה' א. בושעזינסקי, דער מיטאינהאַבער פֿון דער פֿירמע לעווים און בושעזינסקי.

נאָך מיט אַ רייהע יאָהרען צוריק, ווען אין פּוילען האָט זיך ערשט אָנגעהויבען צוריק אויפֿבויען די אינדוסטריע, האָט ה' בושעזינסקי אָנגעהויבען זיך צו אינטערעסירען מיט עקספּאָרט און האָט געשאַפֿען פֿערבינדונגען מיט רומעניען, וויען, יוגאָסלאַוויען און א"י. פֿאַר דער לעצטער צייט האָט ה' בושעזשינסקי, וועלכער האָט צופֿעליגע פֿערבינדונגען מיט פּאָרטוגאַל און שפּאַניען זיך פֿעראינטערעסירט מיט דער מעגליכקייט פֿון אַ פּוילישען עקספּאָרט אין יענע לענדער און ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז אַזאַ מעגליכקייט איז פֿערהאַנען קודם כל פֿאַר דער לאָדזער טעקסטיל אינדוסטריע. די מוסטערן-קאָלעקציע, וועלכע ה' בושעזינסקי האָט אַהין אַוועקגעשיקט, איז דאָרט אָנגענומען געוואָרען אַלס זעהר פּאַסיגע און די פּרייזען קאַלקולירען זיך זעהר גוט און האַלטען פֿולשטענדיג אויס די קאָנקורענץ מיט די איטאַליענישע און טשעכישע סחורות, וועלכע ווערען דאָרט זעהר פֿיל פֿערשפּרייט, הגם דאָרט איז אויפֿ'ן אָרט פֿערהאַן, אמת, נישט קיין גרויסע, אייגענע טעקסטיל-פּראָדוקציע, הויפּטזעכליך אין פּאָרטאָ. די איינציגע שוועריגקייט איז דער עקזיסטירענדער צאָל, וועלכער בעטרעפֿט פֿאַר פּוילישע סחורות 4 מאָל אַזוי פֿיל, ווי פֿאַר אַנדערע, וויל צווישען פּאָרטוגאַל עקזיסטירען נישט קיין שום האַנדעלס-אָפּמאַכען מיט פּוילען.

צוליב דעם איז ביי ה' בושעזינסקי'ן ענטשטאַנען אַ געדאַנק פֿאָרצונעהמען אַ ספּעציעלע אַקציע אין די ענטשפּרעכענדע מיניסטעריומס וועגען שאַפֿען אַ האַנדעלס אָפּמאַך מיט פּאָרטוגאַל. פּאָרטוגאַל האָט אַ בעפֿעלקערונג פֿון 6 מיליאָן מען אין דער מעטראָפּאָליע און 14 מיליאָן אין איהרע קאָלאָניעס. אַ חוץ דעם שפּילט ליסאַבאָנער פּאָרט אַ גרויסע ראָל אינ'ם אינטערנאַציאָנאַלען מסחר. אַ חוץ טעקסטיל-סחורות קענען אַהין פֿון פּוילען עקספּאָרטירט ווערען קוילען, האָלץ, מעבעל, צוקער, פֿערשידענע מאַשינען א.אַ.וו. פֿון דאָרט וואָלט מען געקענט אימפּאָרטירען פֿערשידענע קאָלאָניאַל-סחורות, פּאָמעראַנצען, קאָרקען-האָלץ, סאַרדינען, וואָס ווערען דאָרט געפּאַקט אין פֿראַנצויזישע שאַכטלען און פֿונאַנדערגעשיקט איבער דער וועלט אַלס פֿ ר אַ נ צ ו י ז י ש ע סחורות, צין, צינק, וועלכען מיר בעקומען איצט דורך ענגלאַנד א.אַ.וו. קיין קאָנסול אין פּאָרטוגאַליען האָט פּוילען נישט, די פֿונקציעס ערלעדיגט דער פּוילישער קאָנסול אין מאַדריד (שפּאַניען), וועלכער האָט מיט אַ קורצער צייט צוריק בעשטימט אַלס זיין אַ וויצע-קאָנסול אַ פֿראַנצויז טורע. די פּאָרטוגעזישע בעפֿעלקערונג איז גאַנץ רייך, און וואָלט געקענט אָפּנעהמען ביי אונז פֿיל סחורות. דעם מעמאָריאַל וועגען דעם ענין האָט ה' בושעזינסקי איבערגעשיקט אין האַנדעלס מיניסטעריום און קאָפּיעס פֿון איהם איבערגעשיקט צום שפּאַנישען און פּאָרטוגעזישען קאָנסול.

היינטיגע וואָך האָט ה' בושעזינסקי בעקומען אַ מיטטיילונג פֿון ליסאַבאָן, אַז דער דאָרטיגער פּוילישער וויצע-קאָנסול טורע, וועלכער איז אויך פֿאָרזיצער פֿון דער פֿראַנצויזישער האַנדעלס קאַמער אין פּאָרטוגאַל, האָט מיטגעטיילט ה' בושעזינסקי'ס פֿערטרויאונגסמאַן אין ליסאַבאָן, אַז דאָס פּאָרטוגעזישע אויסערן-מיניסטעריום האָט זיך פֿעראינטערעסירט מיט'ן ענין פֿון אַ האַנדעלס-טראַקטאַט מיט פּוילען און איז גרייט צו שליסען אַזאַ טראַקטאַט אויפֿ'ן גרונד פֿון די „גרעסטע בעגינסטיגונגען". ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער נייער שפּאַנישער געזאַנדטער פֿון פּוילען בעקומען אַנ'אויפֿטראַג זיך נעהנטער צו פֿעראינטערעסירען מיט דער פֿראַגע וועגען אַ האַנדעלס אָפּמאַך מיט פּאָרטוגאַל און אָנקניפּען אונטערהאַנדלונגען וועגען שליסען אַזאַ אָפּמאַך. די פֿראַגע איז אַזוי אַרום אַריין איצט אין אַ נייער סטאַדיע.

די פֿראַגע פֿון פֿערבינדען האַנדעלס-בעציהונגען מיט פּאָרטוגאַל האָט פֿאַר אונז אויך אַ ספּעציעלע בעדייטונג. פּאָרטוגאַל איז אַ לאַנד פֿון אַ צוועקמעסיגער יודישער עמיגראַציע. דאָרט איז די בעפֿעלקערונג גוט געשטימט בנוגע די יודען און האָט זיי זעהר גערן. מענשען אָרדנען זיך איין דאָרט זעהר לייכט אַלס סוחרים. די יודישע קהלה איז דאָרט זעהר אַ קליינע. אין ליסאַבאָן צ. ב. איז אויף אַ בעפֿעלקערונג פֿון 1 מיליאָן פֿערהאַנען אינגאַנצען אַ 200 יודישע פֿאַמיליעס, מייסטענס ספֿרדישע. אָבער מ'אָרדענט זיך איין און מ'נעהמט ביסלעכווייז אַריבער נייע מענשען, אַזוי האָט אַ געוויסער סאַבאַק, וועלכער האָט זיך איינגעאָרדענט אַלס יובילער און איז שנעל רייך געוואָרען, אַראָפּגעבראַכט פֿון זיין שטעטעל לונאַ, גראָדנער גוב. עטליכע צעהנדליג פֿאַמיליעס, און זיי האָבען זיך אַלע איינגעאָרדענט אַלס סוחרים אין די שטעטלעך און קאָלאָניעס. די רעגירונג מאַכט נישט קיין שוועריגקייטען ביי דער נאַטוראַליזאַציע, זי זעהט זעהר גערן די יודישע איינוואַנדערער, און קומט נאָך אַלע זייערע וואונשען.

ערשט איצט נישט לאַנג האָט די רעגירונג געשאַפֿען אַ קאַטעדרע פֿון העברעאיש ביי דער ליסאַבאָנער אוניווערזיטעט און בעשטימט אַלס פּראָפֿעסאָר אַ יונגענמאַן פֿון ביאַליסטאָק אַ געוויסען אַרקין. נישט לאַנג איז אַדורך אין דער פּרעסע די ידיעה, אַז די פּאָרטוגעזישע רעגירונג האָט בעשטימט אַלס איהר קאָנסול אין ריגע אַ זוהן פֿון דאָרטיגען בעקאַנטען ציוניסטישען טוער. די פּאָרטוגעזישע רעגירונג איז אויך געווען די ערשטע וואָס האָט נאָך אין הערצעל'ס צייטען פֿאָרגעשלאָגען די יודען צו קאָלאָניזירען אַנגאָלאַ אויף אויטאָנאָמע יסודות. דער דאָזיגער פּראָיעקט וועגען וועלכען זאַנגוויל האָט געפֿיהרט אונטערהאַנדלונגען, האָט נאָך אויך איצט פֿאַר דער פּאָרטוגעזישער רעגירונג נישט פֿערלוירען זיין ווערט און ווער ווייס, אַז ס'זאָל קומען אַ נייער טאָרלאַ פֿון אָדעס (דער איניציאַטאָר פֿונ'ם פּראָיעקט) צי וואָלט דער פּראָיעקט נישט געקענט איצט רעאַליזירט ווערען אויף אַזעלכע, אָדער אַנדערע בעדינגונגען.

די פֿראַגע וועגען דעם חרם אויף פּאָרטוגאַל איז נישט קיין אויפֿגעקלערטע. הגם אַזעלכע לעגענדעס עקזיסטירען, זענען קיין בעווייזען, וואָס זאָלען עס בעשטעטיגען נישט פֿערהאַנען. אָבער ווען אַפֿילו אַזעלכע דאָקומענטען זאָלען זיך געפֿינען, וואָלט מען די דאָזיגע פֿראַגע שוין איצט געקענט רעווידירען און אויב מ'וואָלט געקענט שאַפֿען אַ נייעם מקום מקלט פֿאַר די יודישע עמיגראַנטען, פֿון מיטעלשטאַנד (סוחרים, גוט קוואַליפֿיצירטע האַנדווערקער א. א. וו.) וואָלט אויפֿגעטאָן געוואָרען אַ וויכטיג שטיק יודישע אַרבייט.

י. היינדעס.

בעגלה

ובזמן קרוב.

אין וואַרשאַ פֿלאַקערען שוין די וואַהל-ליידענשאַפֿטען צום נייעם שטאָטראַט.

ביי דער דאָזיגער געלעגענהייט טרייבערען זיך, פֿערשטעהט זיך, די פֿליערלע פּאָליטישע ריכטונגען, און איטליכע פֿון זיי איז בודק דאָס כשרות פֿון דער צווייטער...

ס'אַרט פּנים אַליין מען האָט, ווי-אַזוי זעהט מען אַ שטייגער אויס אין די אויגען פֿון דער גאַנצער וועלט — דאָס איז דאָך נישט וויכטיג.

דער עיקר איז, אַז איין פּאַרטיי זעהט ביי דער אַנדערער גרויסע שייט-העלצער אין די אויגען, און ביי זיך זעהט מען נישט — די פּאָליטישע קאַטאַראַקטעס, און די שאָוויניסטישע טראַכאָמע, וואָס פֿער'ווערימט אונזערע אויפֿבליקען אויף אַ בעסערע צוקונפֿט.

מילא, אַז אַנ'ענדעקישער קאָפּ קאָפּעלט אַרויס אַ „קאָפּ"-לאָזונג (קאָפּ — איז דער טייטש: קאָמיטעט צו אָפּהיטען די פּוילישקייט פֿון דער הויפּטשטאָט) איז עס נאָך צו דערליידען: קיין גרעסערען פֿערגעהס קאָן מען פֿון אַנ'ענדעקישען מוח נישט דערוואַרטען, און קיין זיסערער צוקער'ל ווי דער חלום פֿון ענטיודישען וואַרשאַ קאָן אַנ'ענדעקישען געשמאַק נישט הנאה טון...

אַז די פּ. פּ. ס. אָבער אַרבייט אויס אין דער צוקערניע פֿון איהרע לאָזונגען דאָס זעלבע סאַכאַרין-פּיל, אַז אויך זי, די פּ.פּ.ס. וועט זיך בעמיהען די פּוילישקייט פֿון וואַרשאַ אָפּצוהיטען — דאָס איז שוין אַ זאַך, וואָס געהט אַרויס פֿון די אַלגעמיין-סאָציאַליסטישע גרעניצען, און פֿערשאַפֿט נישט קיין בעזונדערן כבוד אונזערע היימישע סאָציאַליסטען —

מעג אַפֿילו דער „ראַבאָטניק" גלייך אויף מאָרגען (אין דעם נעכטיגען נומער) פֿערענטפֿערען זיך, און אויסדרעהען דעם פּסוק אַזוי, אַז „קאָפּ" מיינט טאַקי צו ענטיודישען וואַרשאַ, האָט בפֿירוש'ע אַנטיסעמיטישע כוונות, בעת די פּוילישע סאָציאַליסטישע פּאַרטיי איז אויסען, אַז... דער פּוילישער קאַפּיטאַל זאָל נישט אַריינגעלען אין פֿרעמדע הענט.

הייסען הייסט עס, אַז מען איז מיט דער פֿערפּוילישונג פֿון וואַרשאַ נישט אויסען איהר ענטיודישען. די יודען, מיינט אוודאי דער „ראַבאָטניק", זענען גלייכבערעכטיגט, אָבער אויף דעם פּוילישען קאַפּיטאַל זענען בילכער די פּוילישע בירגער.

אַזוי אַרום ווערט, מחמת בענקעל-בענקשאַפֿט, די פּ.פּ.ס. פֿון כלל-פֿערזאָרגער אַ קאַפּיטאַל-פֿערזאָרגער, און מען מוז מודה-זיין, אַז איהר אויסטייטשונג פֿון איהר אייגענער קאָפּ-טיסטעם איז אויפֿריכטיג שוין דערמיט, וואָס זי רעדט וועגען פֿערפּוילישונג פֿון קאַפּיטאַל. און נישט פֿון קולטור, ווי אַנדערע צבועק'עס וואָלטען עס געמאַכט...

קעשענע רעדט מעהר צום האַרצען, ווי געדאַנק, און אַזוי געהט עס שוין ביי אונזערע פּוילישע סאָציאַליסטען:

פֿריהער — בעגלה...

פֿריהער מיידט מען אויס די יודישע עגלה, און מען רייט אויף דעם אייגענעם קריסטליכען ריטוואַגען.

ובזמן קרוב — פֿאָהרט מען אין חודש מאַי אויף אַ שליטען, און מען ווערט די איידעלע ריטער פֿון פּוילישען קאַפּיטאַל!

מ"ן

איוד. דעפּוטאַט איז ערוב פֿאַר פּראָפֿ. מיליוקאָוו.

ר י ג ע, (י.ט.אַ.) אין לעטלאַנד עקזיסטירט אַ געזעץ, לויט וועלכען מלוכה'-לאָזע אויסלענדער, וואָס ווילען בעזוכען לעטלאַנד, מוזען אַריינטראָגען אַ געוויסע סומע אַלס גאַראַנטיע, אַז די ענטשפּרעכענדע פּערזאָן וועט צום בעשטימטען טערמין פֿערלאָזען לעטלאַנד. דעם דאָזיגען געזעץ האָט זיך אויך געמוזט אונטערוואַרפֿען דער בעוואוסטער קאַדעטען פֿיהרער און אויסערן-מיניסטער אין קערענסקי'ס רעגירונג מיליוקאָוו, וועלכער האָט בדעה אין גיכען צו בעזוכען לעטלאַנד. פֿאַר איהם האָט אָבער גאַראַנטירט דער דעפּוטאַט פֿון לעטלענדישען סיים ראַבינער מ. נוראָק און ער איז בעפֿרייט געוואָרען פֿון אַריינטראָגען ערבות געלד.

אַ יוד. ליטעראַט בעשטימט אַלס בעראַטונגס-אינזשעניער ביים בריק-בוי איבער'ן האָדסאָן טייך.

ניו-יאָרק, (י.ט.אַ.) דער אַמעריקאַנער יודישער שרייבער לעאָן ס. מאָיסיעוו, וועלכער איז בעקאַנט אונטער פּסעוודאָנים „מ. לעאָנטיעוו", איז בעשטימט געוואָרען אַלס בעראַטונגס-אינזשעניער ביים בויען די וואַשינגטאָן-בריק איבער דעם טייך האָדסאָן. דער בוי וועט אַב קאָסטען אַרום 10 מיליאָן דאָלאַר. מאָיסיעוו איז איינער פֿון די בעקאַנטעסטע אינזשעניערען אין די פֿאַראייניגטע שטאַטען.

אַנ'אָפּגעוואָרפֿענע נדבה

אַ בראָנפֿען-שמוגלער וויל שענקען צוואַנציג טויזענד דאָלאַר אויף יודישע צדקה.

ט ש י ק אַ ג אָ (יט"אַ). אַ נדבה פֿון 20,000 דאָלאַר אין מזומן געלד איז צוריק אָפּגעשיקט געוואָרען דורכ'ן פֿערבאַנד פֿון יודישע צדקה-אַנשטאַלטען אין טשיקאַגאָ דערפֿאַר, וואָס דער נדבן איז אַ בראָנפֿען-שמוגלער.

„מיר ווילען נישט קיין געלד, וואָס איז געשאַפֿען געוואָרען דורך „טריפֿה פּרנסות", האָט ערקלערט די פֿערוואַלטונג פֿון פֿערבאַנד פֿון יודישע צדקה-אינסטיטוציעס. דער יוד וואָס האָט די דאָזיגע 20,000 דאָלאַר געוואָלט מנדב זיין אויף צדקה-צוועקען האָט זיך מודה געווען, אַז ער האָט זיין פֿערמעגען געמאַכט אַלס שמוגלער, אָבער ער האָט פֿערזיכערט, אַז איצט בעשעפֿטיגט ער זיך שוין נישט מעהר מיט שמוגלען וויין.

דער רייכסטער יוד פֿון דער וועלט.

נ י ו - י אָ ר ק. (י.ט.אַ.) לויט אַנ'אויסרעכנונג פֿון דער טשיקאַגער „דיילי ניוס" איז דער דאָרטיגער יוד יוליוס ראָזענוואַלד, דער שעף פֿון דער פֿירמע „רעזבעק ענד קאָמפּ". דער רייכסטער אויף דער וועלט. ער האָט אַ פֿערמעגען פֿון 110 מיליאָן דאָלאַר.

אַ הויכע אויסצייכנונג פֿאַר אַ יודישע קינסטלערין.

ו י ע ן, (י.ט.אַ.) די קונסט-זשורי פֿון דער ווינער שטאָט-פֿערוואַלטונג האָט אונטערן פּאַטראָנאַט פֿון וויצע-בירגערמייסטער עמערלינג בעשטימט דעם יעהריגען קונסט-עהרען-פּרייז אויפֿ'ן נאָמען פֿון אַלברעכט דיהרער, דער מאָהלערין לאה ריינהאַרד פֿאַר איהרע אויסגעשטעלטע קונסט-ווערק אויף דער הויפּט-אויסשטעלונג פֿון „אַלברעכט דיהרער-בונד" אין עסטרייך.

טעאַטער „סקאַלאַ", ציגעל-גאַס 18.

נור איינציגע גאַסטראָלן פֿון די בער. אַרטיסטען, ליבלינגע פֿון לאָדזער פּובל.

א. פּאָליאַקאָוו, ל. ראַבינאָוויטש, א. אַניעלאַ, ב. באַריסאָוואַ.

היינט, זונטאָג, דעם 8 מאַי, 8.45 אָוונד די אויסגעצייכענטע פּיעסע

באַראָן קימעל אין 3 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ.

הויפּט ראָלען פֿערטראַק באַראָן פּאָליאַקאָוו, סאָפֿיע-באַריסאָוואַ, פֿאָן-גראַבאָוו-ראַבינאָוויטש. — — — פּרייזען פֿון 1 ביז 4 זלאָטעס. — — —

מאָרגען מאָנטאָג, 8.45 אָוונד-גרויסע פּאָפּולערע פֿאָרשטעלונג פֿון 80 גראָשען ביז 2.50 זל.

אַ ווינקעל אין ניו-יאָרק

אין פֿאָרבערייטונג: פּאַט און פּאַטעשאָן אונאויפֿהערליך לאַכען.

ס'נעהמען אַנטייל פֿרויען: אַגיעלאַ, באַריסאָוואַ, בעזמאַן, גאָלדשטיין, פֿאָדערמאַן. מענער: פּאָליאַקאָוו, ראַבינאָוויטש, האַמבורגער, באַלבירסקי, מאַכאַראָווסקי, אייזענבערג, פּאָלאַנסקי, אַריעל. אַדמיניסטראַטאָר: א. בעזמאַן.

גרויסער כאָר און אָרקעסטער. ~ נאָרדעראַבע פּרייז!

בילעטען אויף אַלע פֿאָרשטעלונגען צו בעקומען אין קאַסע פֿון סקאַלאַ. 126

„Guttalin"

שוה-פּאַסטע בעסטע קוואַליטעט. ווי פֿאַר דער מלחמה.

Warszawa, Leszno 73 tel. 174-34

H. LUBICZ

צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-82

ספּעציאַליסט פֿאַר הויט, ווענערישע און מאָן-שוואַכע קראַנקהייטען.

איז צוריקגעקעהרט.

עלעקטריע מיט קווארץ-לאַמפּען (הער-אויספֿאַל) נעמט אָן פֿון 8—10 און פֿון 5—8 אָוונט

דאָס לאָדזער לעבען

8
זונטאָג
ז
אייר תרפ"ז

מאַי
זון־אויפֿגאַנג 4.10
זון־אונטערגאַנג 6.58
לענג פֿון טאָג 13, 12

טאָג־נאָטיצען!

די יודישע עלטערן האָבען דאָס וואָרט.

דער קאָמיטעט פֿון די שול־„אָפּיקונס" רופֿט אויף היינט אַ מיטינג אין זאַל פֿון קינאָ „אימפּעריאַל". אויפֿ'ן דאָזיגען מיטינג וועלען אַרויסגעשטעלט די לאָזונגען: אַנ'איינהייטליכע שול גע־שטיצט אויף דער 7 קלאַסיגער 7 יאָה־ריגע פֿאָלקס־שול; די מיטעל שול דאַרף געבויט־ווערען אַנ'איינהייטליכע און די מלוכה דאַרף שטיצען די פֿעה'גע קינ־דער, וואָס בעזיצען נישט קיין מיטלען אויף ווייטערע בילדונג.

די דאָזיגע לאָזונג זענען צייטמעסיג און וועלען זיכער אוֹ פֿגענומען־ווערען מיט אָנערקענונג דורך די ברייטסטע דעמאָקראַטישע שיכטען פֿון אונזער בע־פֿעלקערונג. אין די קרייזען פֿון שול־טוער, לעהרער און דעמאָקראַטישע קול־טור־טוער האָט דער לאָזונג פֿון אַנ'־איינהייטליכער שול שוין לאַנג בעקומען זיין בירגער־רעכט. עס האַנדעלט זיך אין דעם, אַז דאָס פּראָגראַם פֿון די פֿאָלקס־שולען דאַרף פֿעראייינהייטליכע ווערען מיט די פּראָגראַמען פֿון די ערשטע 4 קלאַסען פֿון אַ מיטעל שול, און צוגעפּאַסט צו דער האַנדווערקער־שול אוֹי, אַז ווען אַ שילער ענדיגט אַ פֿאָלקס־שול און וויל פֿאָרזעצען זיין בילדונג, זאָל ער די פֿאָרזעצונג גע־פֿינען אין די פּראָפֿעסיאָנעלע האַנד־ווערקער־שולען, אָדער אין דער מיטעל־שול.

די דאָזיגע פֿאָדערונג געפֿינט אַ גע־וויסע אָפּאָזיציע אין די קרייזען, וואָס האַלטען נאָך, אַז בילדונג דאַרף זיין אַ פּריווילעגיע אין טיילווייז ביי די, וועל־כע האָבען אַ דירעקטען מאַטעריעלען אינטערעס. די מאַטעריעלע פֿערהעלט־נישען אין דער מיטעל־שול, בפֿרט אין דער פּריוואַטער, זענען אַזעלכע, אַז זייער בודזשעט שטיצט זיך הויפּטזעכ־ליך אויף די נידריגערע קלאַסען, וואו די צאָהל שילער איז געוועהנליך גרע־סער און די דאָזיגע קלאַסען זענען דע־ריבער די הויפּט־פּאָזיציע פֿון די בודזשעטען.

ביים דורכפֿיהרען די איינהייטליכע שול, ווען אַ גרויסע צאָהל שילער פֿון די נידריגערע קלאַסען צוליב ריין־מאַ־טעריעלע טעמים אָפּפֿאַלען, און די בודזשעטען וועלען אָפּגעשוואַכט־ווערען אָבער דאָס זענען נאַטירליך צו שוואַכע מאָטיווען, אַז זיי זאָלען גרונדזעצליך גענומען־ווערען אין אַכט. די לאָזונגען פֿון אַנ'איינהייטליכער שול בעקומען, וואָס ווייטער אַלץ מעהר אָנהענגער און ווען אין דער אַקציע ווערען אויך שוין אַריינגעצויגען די עלטערן, קען מען רעכנען, אַז די אַקציע וועט בקרוב גע־קרוינט ווערען מיט ערפֿאָלג, וועהניג־סטענס – טיילווייז דאָ קומט אָבער אין בעטראַכט פֿאַר אונז יודען, ווי פֿאַר אַלע מינדערהייטען, אַ ספּעציעלע פֿראַ־גע. די פֿראַגע פֿון דער אונטעריכטס־שפּראַך פֿאַר אונזערע קינדער. מיר וועלען זיך דאָ נישט אָפּשטעלען אויף דעם פּאָליטישען מאָמענט פֿון דער דאָזיגער פֿראַגע. אָבער אויף דער היינטיגער פֿערזאַמלונג דאַרף און מוז אַרויסגערוקט ווערען דער פּעדאַגאָגי־שער און בירגערליכער מאָמענט פֿון דער דאָזיגער פֿאַר אונז בלוטיגע פֿראַ־גע. די יודישע עלטערן דאַרפֿען אויס־נוצען די געלעגענהייט, ווען זיי טרע־פֿען זיך צוזאַמען מיט די נישט־יודישע עלטערן, און זיי אויפֿקלערען די פֿראַ־גע, כדי אָפּצוגעהמען ביי די דעמאַגאָ־גישע נצנגער זייער געווער. די שטים פֿון די יודישע עלטערן דאַרף געהערט ווערען אויף דער היינטיגער עלטערן־פֿערזאַמלונג. **ראַמאַ י.**

הכנות צום קבלת פּנים לכּבוד דעם מלוכה־פּרעזידענט.

(מ) נעכטען איז פֿאָרגעקומען אַ זיצונג פֿון קאָמיטעט אויף איבערצוגעבען די נייע פֿאָהן דעם 28. שיטער־פֿולק. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז דעם מלוכה פּרעזידענט וועלען ביי דער וואָיעוואָדזשטווע גרענעץ אויפֿנעהמען דער וואָיע־וואָדע־יאַשטשאָלט און גענעראַל מאַלאַ־כאָווסקי און ביים פֿריינפֿאָהר אין שטאָט דער פֿייערונגס־קאָמיטעט. דער וועג פֿון טריומף טויער ביז צו דער קאַטעדרע וועט זיין אויסגעשטעלט מיט שפּאַלערן פֿון שול־קינדער. נאָך דער קאַטעדרע וועט דער מלוכה־פּרעזידענט בעזוכען די עוואַנגעלישע קירך און פֿון דאָרט אָוועקפֿאָהרען אויפֿ'ן דאָמבראָווסקי־פּלאַץ, וואו ס'וועט פֿאָרקומען אַ פֿעלד גאָטעס־דינסט. נאָכדעם וועט פֿאָרקומען די איי־ווייהונג פֿון דער פֿאָהן און דאָס איבער־געבען זי דעם פֿולק און נאָכדעם וועט דער מלוכה־פּרעזידענט אויפֿנעהמען אויף גאַרוטאָוויטש גאַס אַ מיליטער דעפֿילאַדע. נאָך דער דעפֿילאַדע וועט אויפֿ'ן פֿרייהייטס פּלאַץ פֿאָרקומען די פֿייערונג פֿון אָנדעקען אַנ'אָנדענקונגס טאַבעל, וואָס דער פֿולק האָט געשענקט דער שטאָט און ס'וועט פֿאָרקומען אַ מיטאָג פֿאַר די זעלנער אין „סיוואָלי".

אין אָוונט וועט אין אָפֿיצירען־קאַ־זינע פֿאָרקומען [illegible] אָוונט ברוים און נאָכדעם אַ ראַוט אין „פֿילהאַרמאָניע". דער קאָמיטעט האָט בעשלאָסען אויפֿצו־פֿאָדערן די בעפֿעלקערונג צו דעקאָ־רירען אין דעם טאָג די גאַסען און ביינאַכט אילומינירען די פֿענסטער.

ווידער אַ טומעל איז קראַנקען־קאַסע.

מיט די בעאַמטע איז עפּיס נישט אין אָרדנונג.

(ס) פֿריטאָג איז פֿאָרגעקומען אַ זי־צונג פֿון דער פֿערוואַלטונג פֿון דער קראַנקען־קאַסע. ס'איז מיטגעטיילט גע־וואָרען, אַז דער קרייז־פֿערזיכערונגס אַמט אין וואַרשע האָט אויפֿגעפֿאָדערט ביז צום 15 מאַי צוצושטעלען דעם בילאַנץ פֿון דער קאַסע. און אויב צו דעם טערמין וועט דער בילאַנץ נישט צוגעשטעלט ווערען, וועט די פֿערוואַל־טונג אָפּגעשטעלט ווערען פֿון איהרע פֿליכטען. דער צירקולאַר האָט אַרויס־גערופֿען אַ גוואַלדיגע אויפֿרעגונג. פֿיל פֿערוואַלטונגס מיטגלידער האָבען פֿאָר־געוואָרפֿען דער דירעקציע, אַז זי ער־פֿילט נישט איהרע פֿליכטען. די רעוויזיאָנס־קאָמיסיע האָט אָנגעוויזען, אַז ביים בעסטען ווילען וועט נישט גע־לונגען צו פֿערענדיגען דעם בילאַנץ פֿאַר'ן 15 יוני.

צום סוף פֿון דער זיצונג, האָבען די פֿאָרשטעהער פֿון די אַרבייטס געבער אָפּגעגעבען אַ דעקלאַראַציע, אין וועל־כער זיי ווייזען אָן, אַז ביי די הער־שענדע פּאָליטישע השפּעות ביים אָנ־געהמען אַנגעשטעלטע שאַפֿען זיך פֿאַ־לען, ווען ס'ווערען אָנגענומען מענשען, וואָס זענען נישט פֿעהיג צו זייער אַר־ביים. זיי פֿערלאַנגען דערפֿאַר, אַז אַלע נישט פֿעהיגע בעאַמטע זאָלען אָפּגע־זאָגט ווערען אָן, אַז די ליטער זאָ־לען זיין פֿעראַנטוואָרטליך פֿאַר זייערע אָפּטיילונגען.

רידזעווסקי'ן דראָהט טויט־שטראָף

אויך אין אַ געוועהנליכען געריכט.

נישט דורך דערשיסען, נאָר דורך הענגען.

(–) נאָכ'ן דורכטראַגען דעם אור־טייל פֿון שטאַנד־געריכט, לויט וועלכען וואַלאַשטשיק איז פֿער'משפּט געוואָרען צום טויט און רידזעווסקי איז איבער־געגעבען געוואָרען צו אַ געוועהנליכען געריכט. – האָבען מיר זיך געווענדעט צום פּראָקוראָר שמידט מיט דער ביטע אויפֿצוקלערען די פֿראַגע וועגען דעם ווייטערדיגען גורל פֿון רידזעווסקי'ן.

– אין 2, העכסטענס 3 טעג אַרום – האָט פּראָקוראָר שמידט ערקלערט – וועט דאָס שטאַנד־געריכט איבערשיקען רידזעווסקי'ס אַקטען צו מיר, כדי איך זאָל דעם ענין ווייטער בעטראַכטען און איבערשיקען אין דער געהעריגער אינ־סטאַנץ.

אַלי ווי דאָ האַנדעלט זיך וועגען אַ פֿערברעכען, וועל איך רידזעווסקי'ס אַקטען איבערשיקען צום אויספֿאָרשונגס־ריכטער, וועלכער וועט, אויב עס וועט פֿעסטגעשטעלט ווערען רידזעווסקי'ס שולד, איהם ווידער אָנקלאָגען לויט'ן אַרטיקעל 455 פּאַראַגראַף 3 און די אַק־טען וועלען ווידער איבערגעשיקט ווע־רען צו מיר.

ז'אַגעגען, אויב דעם אויספֿאָרשונגס־ריכטער וועט זיך נישט איינגעגעבען פֿעסטצושטעלען די שולד פֿון רידזעוו־סקי'ן, וועל איך די אַקטען, לויט'ן אַר־טיקעל 277 איבערשיקען אין קרייז־גע־ריכט מיט'ן פֿאָרשלאַג צו אַנולירען דעם פּראָצעס.

וואָס ס'איז נוגע די שטראָף, קען מען היינט בשום אופֿן נישט פֿאָרויס־זאָגען.

אויף דער פֿראַגע: „צי קען נאָך זיין אַ טויט־אורטייל אויף רידזעווסקי'ן?" האָט דער פּראָקוראָר שמידט געענט־פֿערט:

– געוויס. נאָר מחמת אין אַ געוועהנ־ליכען געריכט קען מען היינט שוין נישט אַרויסגעבען קיין טויט אורטייל דורך דערשיסען, וואָלט מען אין דעם פֿאַל, – אַלץ אויב די שולד וואָלט בע־וויזען געוואָרען – געמוזט אָנווענדען טויט־שטראָף דורך הענגען.

אַ מוטער שנ"ידט אָפּ דעם קאָפּ פֿון איהר קינד און שנ"ידט זיך אַליין דורך דעם האַלז.

שרעקליכע טראַגעדיע אויף בענעדיקטאַ־גאַס.

(§) אויף בענעדיקטאַ 78 וואוינט זייט עטליכע יאָהר דער טראַמוויי־אַרבייטער פֿראַנטשישעק יאַוואָרסקי מיט זיין פֿרוי סטעפֿאַניאַ 40 יאָהר אַלט און אַ 4 יעה־ריג קינד. צווישען יאַוואָרסקי'ן און זיין פֿרוי זענען זייט אַ לענגערע צייט פֿאָר־געקומען מחלוקת. יאַוואָרסקי האָט זיך דעריבער אַרויסגעצויגען פֿון זיין פֿרוי'ס וואוינונג און געוואוינט ביי זיינס אַ חבר, זיין פֿרוי מיט'ן קינד האָט ער יעדע וואָך געשיקט 20 זלאָטיס אויף אויסהאַלטען זיך. פֿראַנטשישעק האָט אָבער זעהר ליב געהאַט זיין קינד און געקומען [illegible] 11 אַ זייגער אין אָוונד איז יאַוואָרסקי געקומען אין דער וואוינונג פֿון זיין פֿרוי און פֿערלאַנגט דאָס קינד. די פֿרוי האָט דאָס קינד נישט געוואָלט געבען און געבעטען, אַז דער מאַן זאָל צוריק וואוינען מיט איהר.

יאַוואָרסקי האָט נישט געוואָלט און ערקלערט, אַז ער וועט דאָס קינד נעהמען מיט געוואַלד.

– אויב אַזוי – האָט די פֿרוי גע־זאָגט – וועסטו נעהמען דאָס קינד און מיך טויטערהייט.

יאַוואָרסקי האָט נישט געלעגט קיין אכט אויף דער פֿרוי'ס ווערטער און איז אַוועק.

פֿרוי יאַוואָרסקאַ האָט אַריינגערופֿען דאָס קינד, וועלכעס איז געווען ביי אַ שכנטע און פֿערמאַכט די טיר.

האַלב צוועלף אַ זייגער איז יאַוואָר־סקי [illegible] צוריקגעקומען און זיך געוואָלט אַרורכריידען מיט זיין פֿרוי, ער האָט געקלאַפּט אין דער טיר, נאָר קיינער האָט נישט געענטפֿערט. מ'האָט אויפֿגעבראָכען די טיר און ס'האָט זיך פֿאָרגעשטעלט אַ שרעקליך בילד. אויפֿ'ן בעט זענען געלעגען די מוטער מיט'ן קינד אין אַ קאַלוזשע בלוט. מ'האָט אַרויס גערופֿען די פּאָגאָטאָוויע און דער דאָק־טאָר האָט פֿעסטגעשטעלט, אַז די יאַ־וואָרסקאַ האָט מיט אַ ראַזיר־מעסער דעם קינד איינגעשניטען אָפּגעשניטען דאָס קאָפּ און זיך אַליין אַדורכגעשניטען דעם האַלז. ביידע זענען טויט. פֿראַנטשישעק יאַוואָרסקי איז פֿערהאַלטען, כדי אַדורכ־צופֿיהרען די אויספֿאָרשונג.

אַנ'אַרבייטער דער'הרג'עט זיין חבר אין גייער'ס פֿאַבריק.

(–) אין גייער'ס פֿאַבריק איז אויס־געבראָכען אַ קריגעריי צווישען די אַר־בייטער פֿראַנציסעק בלאַשינסקי און ראָך גזשעלאַק.

בעת'ן קריגעריי האָט בלאַשינסקי דערלאַנגט גזשעלאַק'ן אַ קלאַפּ. דער מייסטער האָט זיך אַריינגעמישט און ס'איז בעוואָרען שטיל.

שפּעטער האָבען זיי זיך ווידער צו־קריגט און גזשעלאַק האָט בלאַשינסקי'ן דערלאַנגט אַ שטאַרקען קלאַפּ מיט אַ דראָנג איבער'ן קאָפּ.

בלאַשינסקי איז געפֿאַלען חלשות און אין עטליכע שעה אַרום איז ער גע־שטאָרבען.

פּאָקען.

(–) מאָרגען, מאָנטאָג הויבט אָן די געזונדהייטס אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט צו שטעלען פֿערהיטונגס פּאָקען. ס'וועט לען געאימפּט ווערען קינדער, וואָס זע־נען געבוירען געוואָרען אין 1926 י און די וואָס זענען נאָך ביז איצט נישט געאימפּט געוואָרען. די אימפּונגען וועט לען געמאַכט ווערען יעדען טאָג פֿון 8 ביז 10 פֿריה ביז'ן 21 מאַי.

שטיצע

פֿאַר נייטיגע אַרבייטסלאָזע.

אַ נייע פֿעראָרדנונג.

(ס) נעכטען האָט דער מלוכה־אַמט פֿאַר אַרבייטס־פֿערמיטלונג פֿונאַנדער־געשיקט צו אַלע פֿעראיינען די נייע פֿעראָרדנונג וועגען בעקומען אונטער־שטיצונגען. די נייטיגע אַרבייטסלאָזע דאַרפֿען צושטעלען פֿעסער, אָדער אַמט־ליכע בעשטעטיגונגען און זייער פֿער־זאָן. אַ חוץ דעם דאַרף מען צושטעלען אַ בעשייניגונג, ווי לאַנג זיי וואוינען אין לאָדז, וועגען פֿאַמיליען־צושטאַנד, עלטער, אַ בעשייניגונג פֿונ'ם אַרבייטס־געבער וועגען אָרט און בעדינגונגען פֿון דער לעצטער בעשעפֿטיגונג, אַיי־דער ער איז געוואָרען אַרבייטסלאָז. אויב די לעצטע בעשייניגונג איז גע־בען אַ טערמין וועניגער ווי אַ יאָהר, מוז צוגעשטעלט ווערען אַ בעשייניגונג וועגענס ווערען אַ יאָהר אַרבייט. אַ חוץ דעם אַלעם, דאַרף נאָך צוגעשטעלט ווערען אַ בעשייניגונג פֿונ'ם ענטשפּרע־כענדען פּאָליציי־קאָמיסאַריאַט.

די בעשייניגונגען וועגען פֿאַמיליען־צושטאַנד און וואוין־אָרט דאַרפֿען אַרויס געבען די הויז־אַדמיניסטראַטאָרען, די אַרבייטסגעבער דאַרפֿען אין זייערע בעשייניגונגען אָנגעבען דעם אָרט אַר־בייט, ווי לאַנג די אַרבייט האָט גע־דויערט, די צייט און סבה פֿון אָפּזאָ־גען, די הויך פֿון זיין געהאַלט אין די לעצטע 4 וואָכען און די אומשטענדען ביי וועלכע דער אַגענט עלטער האָט פֿערלאָרען זיין אַרבייט.

היינט

פֿערזאַמלונגען פֿון פֿאַבריקאַנטען־פֿעראיין.

היינט אין אָוונד קומט פֿאָר אין לאָקאַל פֿון צענטראַלען האַנדווערקער־פֿעראַנד (פּאָלודניאָווע 4) אַ פֿערזאַמ־לונג פֿון צווייטען פֿאַבריקאַנטען־פֿער־באַנד. אויף דער פֿערזאַמלונג וועלען בעהאַנדעלט ווערען אַ רייה אַקטועלע פֿראַגען און ס'וועט זיך צווישען אַנד־אין איהר בעטייליגען אַדוו. צימערמאַן. אַלע האַנד־אַנקראַפֿט־פֿאַבריקאַנטען מיט־גלידער און נישט מיטגלידער דאַרפֿען קומען צו דער פֿערזאַמלונג.

ערעפֿנונג פֿון אַ „טאָז"־אָפּטיילונג אין כּעלץ.

היינט, זונטאָג, קומט פֿאָר אין קעלץ די פֿייערליכע ערעפֿנונג פֿון דער „טאָז"־אָפּטיילונג. אַלס פֿאָרשטעהער פֿון צענ־טראַל־ראַט פֿון „טאָז" וועלען אָנטייל־נעהמען דער גענעראַל־סעקרעטאַר ד"ר וואָלמאַן אויך דער מיטגליד פֿון צענ־טראַל־ראַט ד"ר שיפּמאַן פֿון לאָדז. ד"ר שיפּמאַן וועט ביי דער געלעגענהייט האַלטען אַ פֿאָרטראַג אויף די טעמע: „דער געזונדהייטס־צושטאַנד פֿון דער יודישער בעפֿעלקערונג" און „די אויפֿ־גאַבע פֿון „טאָז".

צוריקגעצויגען דער אַרעסט אויפֿ'ן קהלה־אינווענטאַר.

(–) ווי בעוואוסט, האָט דער מאַ־גיסטראַט געלעגט אַנ'אַרעסט אויפֿ'ן קהלה־אינווענטאַר פֿאַר קור־קאָסטען.

דער אַמטירענדער פֿאָרזיצער ה' נייי־מאַן האָט פֿריטאָג אין דער פֿראַגע אינ־טערווענירט אין דער לאָדזער וואָיע־וואָדזשטווע און אויפֿ'ן גרונד פֿון דער אינטערווענץ האָט די וואָיעוואָדזשטווע מעל־פֿאַניש בעפֿוילען צוריקצוציהען דעם אַרעסט אויפֿ'ן אינווענטאַר.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט־דיזשורען.

(§) היינט זונטאָג דיזשורירען די פֿאָל־גענדע אַפּטייקען: יורשים פֿון ס. וואָ־שיצקי (נאָפּיורקאָווסקי 27) ס. דאַניע־לעצקי (פּעטריקאָווער 27); ס. אילניצ־קי און י. צימער (וואָלטשאַנסקאַ 37); יורשים פֿון לינוועבער (פֿרייהייטס פּלאַץ 2); יורשים פֿון י. האַרטמאַן (מלי־נאַרסקאַ 1); י. קאַהאַנע (אַלעקסאַנדראָוו־סקאַ 80).

די עקזעקוציע איבער וואָלאַשטשיק'ן.

געהיימנישפולע פערשוואונדעניש וואָלאַשטשיק'ס פרוי.

(ענדע פון דער 1-טער זײַט).

נאָר געזעהען איינעם, איז דאָס דערפאַר, ווייל די אויפמערקזאַמקייט האָט אויף זיך געצויגען דער, וואָס איז געלאָפען; דאָגעגען האָט מען נישט באַמערקט דעם, וואָס איז געגאַנגען לאַנגזאַם. דער פּאָליציאַנט, וועלכער האָט פערהאַלטען רידזעווסקי'ן האָט זיך דערביי נישט געמאָלדען, ווייל ער האָט מורא, אַז מ'וועט איהם בעשטראָפען פאַר נישט פערהאַלטען דעם מערדער. וואָס ס'איז נוגע די עדות אַליביסטען, וויל ער זיי נישט אַרעסטירען, ס'זאָל נישט הייסען, אַז זיי ווערען טעראָריזירט אויב ס'וועט זיך אַרויסווייזען, אַז זיי האָבען פאַלש געשוואוירען, וועט זיי די שטראָף נישט מיידען. צום סוף האָט דער פּראָקוראָר ווידער פערלאַנגט די העכסטע שטראָף.

נאָך דער רעפּליק פון פּראָקוראָר האָט נאָך אַדוו. מעצנאַסע געבעטען נעה מען אין אַכט די נויט, וואָס הערשט אין וואָלאַשטשיק'ס הויז; אַדוו. שווייצער האָט נאָכאַמאָל געבעטען בעפרייען רידזעווסקי'ן צוליב פעהלען פון בעווייזען.

דאָס לעצטע וואָרט פון וואָלאַשטשיק'ן.

מיט אַ געבראָכענער שטים זאָגט וואָלאַשטשיק: „איין גאָט איז דאָ אין הימעל, פאַר וועלכען איך וועל זיין פערענטוואָרטליך און איך וועל איהם זאָגען, אַז איך האָב געזאָגט דעם גאַנצען אמת. איך בעט אַ מילדען אורטייל אויס רחמנות צו מיינע קינדער".

דאָס לעצטע וואָרט פון רידזעווסקי'ן.

רידזעווסקי האָט געזאָגט: „איך בין אומשולדיג. איך בעט מיך בעפרייען".

דערנאָך איז דאָס געריכט אַוועק אַ בעראַטונג. דעם זאַל האָט בעהערשט אַ דערנערווירטע שטימונג. די בעראַטונג האָט געדויערט 3 שעה. מיט יעדע מינוט איז די שפּאַנונג געוואָרען אַלץ שטאַרקער. ס'וואַקסט אויך די דערנערווירונג אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק.

רידזעווסקי בעקומט כסדר רויטע פלעקען אויפ'ן פּנים און דער שווייס גיסט זיך פון איהם. וואָלאַשטשיק דאַגעגען ווערט כסדר ווייס און די באַקען בעקומען אַ ברוין-בלאָע פאַרב.

אין משך פון 3 שעה וואָס דאָס געריכט בעראַט זיך, הויבט מען אָן אין זאַל פּרובען טרעפען דעם אורטייל. מ'נוצט אויס יעדען סימן, דהיינו: מ'האָט אַריינגערופען אין בעראַטונגס-צימער דעם געריכט - סעקרעטאַר, הייסט עס, אַז מ'שרייבט אַן אורטייל. אַז נישט וואָלט מען דאָך דעם סעקרעטאַר נישט בעדאַרפט.

די דערנערווירונג פון די בעשולדיגטע וואַקסט. וואָלאַשטשיק דרעהט זיך אַרום אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק, ער צעפּנט ס'מויל, ווייל איינזאַפּען לופט, מאַכט בעוועגונגען מיט די הענד. אייִדער דאָס געריכט קומט-אַרויס, זעהט מען שוין, אַז „עס נעהט". דאָס מאַכט קאָמענדאַנט ניעדזיעלסקי אָרדענונג, אַשטעלט די פּאָליציאַנטען, בית-אַרויס בעפעהלען. די פּאָליציי-וואַך ווערט געשטעלט פון דער טיר ביז צום בעראַ-טונגס-צימער. אויך די טרעפען ווערען בעזעצט מיט פּאָליציי. פון די צוגרייטונגען זעהט מען באַלד, אַז דער אורטייל וועט זיין אַ שלעכטער. דאָס פערשטעהען אויך די בעשולדיגטע. רידזעווסקי אָטעמט שווער. וואָלאַשטשיק'ן רייסען טרעהרען פון אויג. ער ווישט זיך אויך דאָס קינסטליכע אויג. פּלוצלינג ווערט שטיל. אַלע ווערען ווי עלעקטריזירט. אַ קלינג און — דער טריבונאַל איז דאָ.

דאָס געריכט קומט אַריין און דער פּאָרזיצענדער לייענט פאָלגענדען אורטייל: האַלטענדיג

1) אַז דער פּרעזידענט זינאַרסקי איז געשטאָרבען, צוליב דעם וואָס ער האָט בעקומען אַ קלאַפּ מיט אַ מעסער.

2) אַז דער שטאָך איז געווען אַ אומבעדינגט שטערבליכער.

3) אַז דער פיזישער מערדער פון פּרעזידענט זינאַרסקי, לויט די ערקלעהרונגען פון די עדות און דעם אָנגעקלאָגטען, אַליין — איז געווען אַדאַם וואָלאַשטשיק.

4) אַז די ערקלעהרונגען פון וואָלאַשטשיק'ן בנוגע דעם אופן פון זיין ענטלויפען און פון אַוועק וואַרפען די זאַכען, וועלכע וואָלטען איהם געקענט קאָמפּראָמיטירען — האָבען זיך פולשטענדיג בעשטעטיגט.

5) אַז די ערקלעהרונגען פון דעם אָנגעקלאָגטען וועגען זיין אַנטייל אין'ם מאָרד פערדינט אויף גלויבען אין זיין שולד איז אָהן ספק.

6) אַז די מיינונג פון די עקספּערטען — דאָקטוירים איז נישט געווען אַזעלכע, וואָס זאָל קענען בעווייזען, אַז וואָלאַשטשיק איז בעגאַנגען זיין טאַט אין מאָמענט פון פולשטענדיגען משוגעת, ס'איז אויך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז וואָלאַשטשיק איז געווען קראַנק אויף עפּילעפּסיע.

7) אַז צו דער קאָמפּעטענץ פון מאַגיסטראַט-פּרעזידיום איז געווען אַנצונעהמען שטענדיגע אַרבייטער, און אַזאַ אַרביים האָט טאַקע וואָלאַשטשיק געוואָלט.

8) אַז וואָלאַשטשיק האָט זיך נוקם געווען אין פּרעזידענט און דעריבער דער'הרג'עט אַ בעאַמטען, בעת'ן ערפילען זיינע פליכטען.

9) דאָס מורה זיין זיך פון וואָלאַשטשיקען איז נישט געווען קיין חרמה-אַקט, ווייל ער האָט אַליין געזאָגט, אַז ער האָט מורא געהאַט די פּאָליציי זאָל איהם נישט ענטדעקען.

10) אַז ער האָט מיטאַמאָל נישט אויסגעגעבען זיין מיטהעלפער רידזעווסקי.

11) אַז ער האָט געוואָלט פּאַראַליזירען די פּאָליציי דערמיט, וואָס ער האָט ערקלערט, אַז אַ גאַנץ פריהער האָט ער געענטשיגט אין דערהיים וואָס האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר נישט אמת.

12) אַז וואָלאַשטשיק האָט זיך בעוואוסטזיניג צוגעגרייט צום מאָרד.

13) אַז וואָלאַשטשיק איז געווען אַן אַוואַנטוריסט, אַ נקמה-נעהמער, אַ פוילענצער, אַ שיכור און נישט געקענט לאַנג זיין ביי איין אַרבייט.

14) צוליב דעם אַלעם זעהט דאָס געריכט נישט קיין מילדערנדע אומשטענדען.

בעשליסט דאָס שנעל - געריכט צו פער'משפּט'ען דעם 24-יעהריגען אַדאַם וואָלאַשטשיק צום טויט דורך דערשיסען, אָפּנעהמען די רעכט און בעצאָהלען 600 זלאָטעס געריכטס קאָסטען.

צוליב דעם, וואָס די שולד פון רידזעווסקי'ן איז נישט איינשטימיג אָנערקענט געוואָרען, ווערט זיין פּראָצעס איבערגעוויזען אין אַ געוועהנליך געריכט.

דער פער'משפּט'ער וואָלאַשטשיק האָט זיך נאָר אַ וואַקעל-געטון, אָבער זיך גלייך בעהערשט. ביידע אַרעסטאַנטען האָט מען אָנגעטון קייטען און זיי דורך דער הינטער-טיר אַרויסגעפיהרט אויפ'ן געריכטס-הויף, פון וואַנען זיי זענען אין אַן אויטאָ אָפּגעפיהרט געוואָרען אין טורמע.

וואָלאַשטשיק'ס פרוי. דערהערענדיג דעם אורטייל איז געפאַלען אין חלשות האַלטענדיג איהר 9-חדשים'דיג קינד אויף דער האַנד.

וואָלאַשטשיק'ס שוועסטער האָט גענומען צו זיך דאָס קינד און די וואָלאַשטשיק איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען פון געריכטס-זאַל.

ווען זי איז געקומען צו זיך האָט זי אָנגעהויבען ספּאַזמאַטיש צו וויינען. אויך וואָלאַשטשיק'ס מוטער און שוועסטער האָבען שטאַרק געוויינט.

פּרעזידענט נישט בעגנעדיגט וואָלאַשטשיק'.

גלייך נאָכ'ן אורטייל, האָט זיך אַדוואָקאַט מעצנאַסע געווענדעט מיט אַ טעלעגראַמע צום מלוכה פּרעזידענט מאָשטשיצקי וועגען בעגנעדיגונג. צו דער טעלעגראַמע איז אויך צוגעלעגט געוואָרען די מיינונג פון פּראָקוראָר.

האַלב ניין אין אָוונט איז געקומען אַן ענטפער, אַז וואָלאַשטשיק ווערט נישט בעגנעדיגט.

10 אַ זייגער אָוונט, האָט מען ערלויבט דעם פער'משפּט'ען זיך צוגעזעגענען מיט זיין פרוי, קינדער און עלטערן. דאָרט האָט מען זיי אויך אָנגעזאָגט די בשורה, אַז וואָלאַשטשיק איז נישט בעגנעדיגט געוואָרען. וואָלאַשטשיק האָט וועגען דעם נאָך נישט געוואוסט.

וואָלאַשטשיק איז מיט יעדער מינוט געוואָרען אַלץ מעהר דערנערווירט. ער האָט אָבער נאָך אַלץ געהאָפט.

11 אַ זייגער איז אין טורמע-קאַמער געקומען פּראָקוראָר שמיט, וועלכער האָט ערקלערט וואָלאַשטשיק'ן, אַז זיין גורל איז געשטעמפּעלט.

מ'האָט איהם געוואָלט געבען עסען, אָבער ער האָט נישט געוואָלט צונעהמען, ער האָט פערלאַנגט נאָר פּאַפּיראָסען.

12 אַ זייגער ביינאַכט איז געקומען דער גלח, וועלכער האָט געזאָגט מיט'ן פער'משפּט'ען ווידוי, וואָלאַשטשיק האָט געקרעכצט און אַלץ געברעדט, אַז נישט ער איז שולדיג, נאָר רידזעווסקי, שפּעטער האָט ער געבעטען, אַז זיין טויטער קערפּער זאָל אַרויסגעגעבען ווערען זיין פאַמיליע.

3 אַ זייגער ביינאַכט איז געקומען אין טורמע אַן אָפּטיילונג פון ריט'ער-פּאָליציי, קאָמענדאַנט ראַזומסקי, דער ליי-טער פון 10-טען קאָמיסאַריאַט וואָלמאַן, אַ דאָקטאָר און פּראָקוראָר קריכאָווסקי.

3 מיט 15 מינוט ווערט וואָלאַשטשיק אונטער די הענד אַרויסגעפיהרט פון דער טורמע-קאַמער און אַריינגעזעצט אין אַ לאַסט-אויטאָ, וועלכע פיהרט גלייך פון אָרט. נאָך דעם דאָזיגען אויטאָ פאָהרען נאָך די אַלע אויבענדערמאָנטע פּערזאָנען. ס'פאָהרט אויך מיט דער גלח. דער גאַנצער וועג ביז'ן מאַניע-וואַלד איז אויסגעשטעלט מיט פּאָליציי. אויפ'ן גאַס פעהלען אויך נישט קיין ביינעריגע, וואָס ווילען כאָטש כאַפּען אַ קוק... האַלב פיר איז שוין דער גאַנצער צוג אויפ'ן עקזעקוציע-פּלאַץ. די טורמע-וועכטער גרייטען צו אַ טרומנע.

צוויי טורמע - פּאָליציאַנטען פיהרען צו וואָלאַשטשיק'ן, וועלכער קען שוין אַליין נישט געהען צום סלופּ, וואָס איז ספּעציעל אויפגעשטעלט געוואָרען און די פּאָליציאַנטען בינדען איהם צו צום סלופּ.

12 זעלנער שטעלען זיך אויס אין 3 רייהען. דער פּראָקוראָר צוזאַמען מיט'ן סעקרעטאַר פון געריכט געהען צו נאָהענט צום פער'משפּט'ען און דער פּראָקוראָר לייענט דעם אורטייל. ס'געהט נאָך צו דער גלח און זאָגט צום פער'משפּט'ען עטליכע ווערטער. מ'בינדט איהם צו די אויגען. ס'הערט זיך אַ זאַלפּ. וואָלאַשטשיק הענגט אַראָב דעם קאָפּ. דער דאָקטאָר קאָנסטאַטירט דעם טויט. וואָלאַשטשיק האָט בעקומען 8 קוילען אין קאָפּ און 2 אין האַרצען.

די לעצטע ווערטער פון פער'משפּט'ען זענען געווען;

— איך האָב איהם נישט געוואָלט דער'הרג'ענען, איך ווייס אַליין נישט, ווי אַזוי דאָס איז געווען.

דער טויטער קערפּער פון וואָלאַשטשיק'ן האָט מען אַריינגעלעגט אין טרומנע און אָבגעפיהרט אויפ'ן צמענטאַזש אין מאַניער וואַלד.

פלאַקאַטען אין שטאָט.

נעכטען זענען אויף די מויערען פון שטאָט פונאַנדערגעקלעפּט געוואָרען פלאַקאַטען, אין וועלכע ס'איז מיטגעטיילט געוואָרען, אַז איבער וואָלאַשטשיק'ן איז אויסגעפיהרט געוואָרען דער טויט-אורטייל.

געהיימנישפולע פערשוואונדען וואָלאַשטשיק'ס פרוי

(–) נעכטען אין אָוונט האָבען זיך אין דער שטאָט פערשפּרייט קלאַנגען, אַז וואָלאַשטשיק'ס פרוי איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דורך אויסטרינקען אַ גרויסע דאָזע סם.

די דאָזיגע ידיעה האָט זיך נישט בעשטעטיגט.

אַ פאַקט איז אָבער, אַז נעכטען איז וואָלאַשטשיק'ס פרוי פערשוואונדען געוואָרען, און זיך ביז שפּעט ביינאַכט נישט אומגעקעהרט. מענשען האָבען זי געזעהען נאָכמיטאָג געהן אין מאַניע וואַלד, וואו איהר מאַן איז דערשאָסען געוואָרען.

עקסטרא-אויסגאַבע פון „נייעם פאָלקסבלאַט".

פרייטאָג אַ גאַנצען טאָג האָט די זעלבע שפּאַנונג, וואָס האָט געהערשט אין געריכטס זאַל, אויך געהערשט אין גאַס. מ'האָט כסדר ערוואַרט דעם אורטייל און יעדער שאָרך אין גאַס האָט צוגעצויגען די אויפמערקזאַמקייט. מען האָט כסדר געמיינט, אַז דאָס שרייט מען שוין „עקסטראַ אויסגאַבע".

ערשט 3.30 איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער אורטייל און אין 8 מינוט אַרום איז שוין געווען אין גאַס די עקסטראַ-אויסגאַבע פון „נייעם פאָלקסבלאַט", וועלכע איז די ערשטע געווען אין גאַס, מיט'ן גאַנצען איגהאַלט פון אורטייל און מיט די בילדער פון פּרעז. זינאַרסקי, פּראָקוראָר, פערטיידיגער און בעשולדיגטע. ערשט מיט 20 מינוט שפּעטער זענען אַרויס די פּוילישע צייטונגען. די עקסטראַ-אויסגאַבע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" איז צוכאַפּט געוואָרען אין עטליכע טויזענד עקזעמפּלאַרען.

כדי איבער-צייגען זיך דער פּראַקוראַטור

בעט איך די אַלע, וועלכע האָבען מאַטעריעליש געליטען פון ה' שניאַדאָוויטש (שטאַלנאַ 24)

זיי זאָלען זיך ווענדען צו מיר דיינסט' זונטאָג פון 10 ביז 12 פאַרמיטאָג, מיט'ן צוועק געמיינזאַם אַרויסצוטרעטען.

957 פּ. חיינטרויב, פּאַמאַרסקאַ 7, ביי האָפמאַן.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. מאַגען-דאַרעם- און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַלונגען מיט קינסטליכע בערג-זון.

נעמט אָן פון נ 56 אַכמיטאַג.—

Dr PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעלעפאָן 25-38

זעקסועלע און האַר - הויט - קראַנקהייטען. זעקסועל-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט דאַמען: פון 4—5 נאָכם.

LUNA

די גרעסטע אַטראַקציע! די סענסאַציע פון וויען!

„דאָס מעדעל פון פּראַטער"

מערקווירדיגע געשיכטע פון אַ ווירקליך געשעהעניש - אין דער ראָל פון באַראָן- דער פוילישער וואַלענטינא Igo SYM אין דער ראָלע פון דער טענצערין - Nita NALDI

אויסער'ן פּראָגראַם: „די דעביוטאַנטקע" זעהר פרעהליכער פאַרסאַן 2 אַקטען.

אין שפּיטאל

אײנדריקען פון א זשורנאליסט אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאל.

— פון — ל. בראַנט

א ביסעל כראָניק.

אין דעם כראָניק-טייל פון די בלעטער איז געווען אַ קליינע קוים בעמערקבאַרע נאָטיץ, מיט פּעטיט, אונטער דער רובריק „פאַרפאַלען: אַן אַרבייטער האָט זיך געשפּילט מיט אַ קויל, די קויל האָט פּלוצים אויסגעשאָסען, אַ פאַרוואונדעטען האָט מען איהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאַל". נישט יעדער לייענט אַזעלכע נאָטיצען.

דאָ האָב איך איהם, דעם קרבן פון דער כראָניק נאָטיק. אונבעוועגליך ליגט ער אויסגעצויגען אין בעט. פון פּנים איז צו זעהן נאָר אַ העלפט. די אַנדערע העלפט איז פאַרבאַנדאַזשירט און ביי די עקען באַנדאַזש סימנים פון פאַרבאַקענע בלוט. די הענד פאַרבאַנדאַזשירטע ליגען מאַכטלאָז איבער דער קאָלדרע. ער האָט געפונען אַ לעערען פּיסטאָן און אַהיימקומענדיג פון דער אַרבייט, האָט ער גענומען מיט אַ נאָדעל אָדער מיט אַ נאָגעל זיך גראָבלען דערין. פּלוצים — וואָס איז געשעהן, ווייסט ער אַליין נישט, נאָר — ס'האָט איהם אַרויסגעשאָסען דאָס רעכטע אויג, אַראָפּגעריסען אַלע פינגער פון איין האַנד און אָפּגעהאַקט אויף דער העלפט די פינגער פון דער אַנדערער האַנד.

איך האָב איהם געזעהן אַרומגעהן איבער'ן קאָרידאָר פון שפּיטאַל. אַ הויכער אַ שלאַנקער, דער כאַלאַט הענגט אויף איהם און דערגרייכט קוים ביז צו די קני, דאָס האַלבע גיכט באַנדאַזשירטע פּנים איז קיילעכיג און בעלויכטען מיט אַ גוטמוטיגען שמייכעל. ווען ער וויל פערוי'כערען, זעצט ער מיט'ן מויל אַריין דעם פּאַפּיראָס צווישען די באַנדאַזשען פון דער רעכטער האַנד, אַנדערש קען ער דעם פּאַפּיראָס נישט האַלטען...

געל, ווי וואַקס, אין פּנים קיין איין טראָפּען בלוט נישטאָ, דאָס פּנים קיילעכדיג: דאָ אַ פּאַסטקעל און דאָ אַ פּאַסטקעל, און איהר האָט אַ לבנה, אַזוי ווי זי ווערט פּרימיטיוו געמאָהלען דורך קינדער אָדער אויף קאַריקאַטורען. ווען ער שטעלט זיך אויף, איז ער לאַנג און איינגעבויגען אויף איין זייט, גלייך, ווי די איינציגע האַנד, וואָס איז איהם געבליבען שווערט אַראָפּ דעם קערפּער אויף איהר זייט. אויפ'ן פּרימיטיוו - געצייכענטען לבנה געזיכט אַנ'אויסדריק פון דויערענדען ווערטאָג. די האַנד האָט ער פאַרלוירען אין דער פאַבריק. ער האָט געוואָלט פאַרוואַרפען אַ רימען, פאַרכאַפּט געוואָרען אין דער טראַנסמיסיע, נישט בעוויזען אויסצושטרייכען, ווי ר'איז אָוועקגעשליידערט געוואָרען אויף עטליכע מעטער ווייט, דער קערפּער אין איין זייט, די אָראָפּגעריסענע האַנד אין אַ צווייטער און די כראָניק האָט אויך ווענדעם פאַל נאָטירט אין דער רובריק "קליינע פאַרפאַלען".

דער אַלטער מיט דעם ערד-קאָלירענעם, בעוואַקסענעם און אַרומגעבונדענעם פּנים איז בשעת מעשה געלעגען אין דער היים, אין בעט, אַ קראַנקער. אין שטוב איז אַ חוץ איהם געווען נאָר אַ קליין מיידעלע, זיין טאָכטער, זי איז אויף אַ ווייל אַרויסגעגאַנגען אין צימער. דער דאַך איז איינגעפאַלען, אַרויף אויפ'ן סופים, דעם סופים דורכגעבראָכען און שטיקער ציגעל, ליים, בעלקעס זענען אַרויף, פערדעקט און דערדריקט דעם קראַנקען זקן, אויסמעטערט איהם דעם קאָפּ, צוקלאַפּט די האַנד, צושעדיגט דעם גאַנצען קערפּער. ווען מ'האָט איהם געפיהרט צום אָפּאָטרונעק, האָב איך געזעהן זיין אויפגעבונדענעם קאָפּ: אַ שטיק אַרומגעגאָלט קאָפּ-פליישׁ, אַ וואונד — די גרויס פון אַ טעלערעל. ער זיצט גאַנצע טעג און נעכט אויפ'ן בעטעל, קען נישט ליגען, קען נישט זיך אויפהויבען, און מיט אַ פערדעמפּטען וויינענדען קול האַלט ער אין איין ברומען: „אוי, מאָיאַ גלאָוואַ, אוי, מאָיאַ גלאָוואַ, מאָיאַ גלאָוואַ".

קראַנקע דערצעהלען.

דאָס איז כאַראַקטעריסטיש כמעט פאַר אַלע קראַנקע אָהן אויסנאַהם, אָהן אונטערשיד — פרוי און מאַן, יוד און קריסט, אַלט און יונג, סיידען די ווערטאָגען זענען שטאַרק און ער ליגט און הערט זיך איין מיט אַ פערהאַלטענעם אָטעם, ווי עס טרעטען אַלעמאָל צו די פּאַראָקסיזמען פון ווערטאָג, האָט ער די מעגליכקייט פון אַ ביסעל בעוועגונג, איז ער אימשטאַנד צו רעדען, דאַן ווערט ער יעדען איינציגען, וואָס האָט צייט און געדולד איהם אויסצוהערען — דערצעהלען וועגען זיין קראַנקהייט, באַריכות מיט אַלע פּרטים, ווי אַזוי זי האָט זיך אָנגעהויבען, ביי וועלכען דאָקטאָר ער איז געווען און וואָס דער דאָקטאָר האָט געזאָגט און וואָס יענער האָט פאַרשריבען און ווי אַזוי ער איז אָנגעקומען אין שפּיטאַל און וואָס מ'האָט ביי איהם דאָ געפונען, וואָס מ'האָט מיט איהם געטון און מ'וועט נאָך טון.

און נאָך: ער אינטערעסירט זיך מיט אייך און אייער קראַנקהייט: מיט אַ קראַנקהאַפטער נייגעריגקייט הערט ער זיך צו צו דער דערצעהלונג וועגען אייערע ליידען און זוכט אַ פאַראַלעל, אַן עהנליכקייט צווישען אייך און זיך.

דער שוואַרצער יונגערמאַן מיט די איינגעפאַלענע באַקען און שמייכלענדיגע אויגען האָט ווי געוואַרט איך זאָל צוגעהן צו זיין בעטעל.

— זייט אַזוי גוט, אָט דאָ אין שופלאָד ליגט מיין פּאַפּיר, לייענט עס אַדורך און זאָגט מיר, וואָס שטעהט דאָרט געשריבען.

נאָר ער וואַרט נישט ביז איך וועל דאָס פּאַפּיר אַדורכלייענען, שוין הויבט ער מיר אָן צו דערצעהלען, עפּעס ליידט ער אויף דער בלאָז, און ס'געהט אַוועק אַ לענגע מעשה, ווי אַזוי ער האָט זיך דערפיהלט קראַנק, די סמנים פון דער קראַנקהייט, עס פליהען נעמען פון דאָקטוירים, אַנאַליזען, „פּשע שוויעטלעניעם" א. א. וו.

דער בזשעזשינער יוד, וואָס ליידט אויף עפּעס אַ פּאַראַליוש פון דער ליגקער זייט און געהט מיט דער הילף פון אַ ספּעציעל וועגעלע אויף 3 רעדלעך, איז ווי אויפגעריכט געוואָרען, ווען איך האָב איהם געפרעגט, וואָס מיט איהם איז. דאָס איז געווען זעהט איהר, אוראי שבת. ער האָט פּלוצים דערפיהלט, ווי עס הויבט איהם אָן צו דריקען און צו וואַרפען דער ליגקער פוס, לכתחלה האָט ער געמיינט, אַז ס'איז גאָרנישט, ס'וועט פאַריבער. נאָר די ווערטאָגען זענען געוואָרען אַלעמאָל שטאַרקער. ר'האָט גערופען דעם בזשעזשינער דאָקטאָר... און ער דערצעהלט בענוי, ווי אַזוי ס'איז פאַרלאָפען די גאַנצע וואָך און אַז ס'איז געקומען דער צווייטער שבת, איז שוין פאַר דער שטוב געשטאַנען אַ קאַרעטע, וואָס האָט איהם געזאָלט אָפּפיהרען אין שפּיטאַל אַריין. דאָ האָט זיך דער יוד איינגעשפּאַרט: ניין, נישט אום שבת, זאָל זיין מאָרגען! נישט אַזוי לייכט, פאַרשטעהט איהר דאָך, בעשליסט זיך אַ יוד צו געהן אין שפּיטאַל אַריין און דאָ — נאָדיר נאָר אום שבת!

אין שפּיטאַל האָט מען איהם געמאַכט „פונקציעס" פון חוט השדרה (פונקציעס — אויסצוג פון דער פליסיגקייט פון רוקען-מאַרך), זענען די ווערטאָגען דערפון געווען אַזוי גרויס, אַז ער האָט געזאָגט דעם דאָקטאָר: מעהר וויל איך נישט, כאָטש שניידט מיך אויף שטיקער, איך קען דאָס מעהר נישט פערטראָגען, און דער דאָקטאָר האָט זיך דוקא איינגעשפּאַרט: מ'מוז מאַכען די „פונקציעס". און וואָס פאַר אַ ברירה האָט דער יוד געהאַט?..

די איבריגע קראַנקע, וועלכע האָבען שוין די מעשה געהערט מסתם נישט איינמאָל, הערען זיך איין צו דער ערצעהלונג, און ס'דאַכט זיך, אַז אויך דער פּאַראַליזירטער, וואָס ליגט אויף איין זייט די פינגער צונויפגעפלאָכטען אין אַ ביינעל און קען זיך נישט אָהן עמיצענס הילף איבערדרעהען אויף דער אַנדערער, אַז אויך ער הערט זיך מיט אַ פיינליכער נייגעריגקייט איין צו דער געשיכטע און וואָלט ער נאָר געקאָנט, וואָלט ער אויך גענומען דערצעהלען, ווי אַזוי ער איז געקומען אין זיין היהנער-פלעט. בלויז דער פּאַביאַניצער יודעל, מכתם נאָר אַ יונגערמאַן, וועלכען די שוואַרצע געקרייזעלטע אַסירישע באָרד מאַכט אַ סך עלטער פאַר זיינע יאָהרען, אַ לעבעדיג, סאַנגווינייש מענטשל, וואָס האָט נישט פערלוירען דעם הומאָר, הגם די פוס זענען עפּעס ביי איהם געלעהמט און וואַרפען זיך תמיד נישט דאָרט, וואו ער וויל זיי שטעלען, — דער פּאַביאַניצער האַקט אַלע מאָל איבער די ערצעהלונג מיט אַ וויץ, מיט אַ שפּאַס-איהר ווייסט... (ער ווענדעט זיך שוין צו מיר פאַמיליער, גלייך מיר וואָלטען געווען אַלטע גוטע-ברודער), איהר ווייסט, ווער ס'האָט איהם געמאַכט די „פונקציעס"? די „צניעה" (אַזוי רופט ער אַ דאָקטאָרין, וואָס בעהאַנדעלט דעם בזשעזשינער יוד).

דער פּאַביאַניצער דערצעהלט מיט פרעהליכער גדלות, אַז ער איז אַ גער'ער חסיד און אַז אויף דער לעצטער „ווידזעניע" זענען ביי איהם געווען צו גאַסט דעם גער'ערס איידעם און נאָך אַ פּאָר גאָר וויכטיגע מקורבים.

(ווייטער-מאָרגען).

זאַל פֿילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשא 20

נור אויף א קורצע צייט!

גאַסטשפּילען פון 1-טען וואַרשאווער יודישען מיניאַטור - טעאַטער

„אַזאַזעל"

היינט, זונטאָג, ד. ד. 8 מאַי 9 אַ זייגער אָוונד ווערט געשפּילט

דאָס גרויסע

4 פּראָגראַם 4

קאָנפערענסיער: א. נאַדריק.

עס נעהמען אַנטייל: אַלאַ ליליט, לוריע שפּיגעל, ר. וועלנער, וו. גאַדריק, ש. לאַנדוי, י. סטרוגאַטש, י. מאַנסדאָרף, נ. ערעלניק, מ. פּאָטאַשינסקי, ה. פּאָזנאַנסקי און אַנדערע.

קינסטל. לייטונג: טעאַ אַרזשישעווסקאַ
ליטעראַרישע „ משה בראָדערזאָן
מוזיקאַלישע „ הענעך קאָן

דעקאָראַטיווע לייטונג: פריץ קליינמאַן
כאָרעאָגראַפיע: אַלאַ ליליט
דירעקציע: י. דאַנציגער

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע-זאַל.

די פאָרטזעצונג פון

„די, וועלכע אַזעלכע האָט פערראַטען"

קומט מאָרגען.

Dr. H. Weisshoff

אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

זאַוואַדזקאַ 23 פראָנט 1 שטאָק

נעהמט אָן פון 8 ביז 9 פריה און פון 3.30 ביז 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג. 169

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען-, נאָז-, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 27-81

שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

אין פלאַמען פון ליבע און האַס

(ראָמאַן).

7)

לעווענטאַל איז געווען אין דערהיים, ער איז בכלל לעצטענס כמעט נישט אַרויס פון זיין שטוב.

לוריע האָט איהם מאָדנע אָנגעקוקט.

ער האָט איהם נישט געזעהן זייט ער האָט בעקומען די ירושה. אויף איהם האָט געמאַכט אַ'אומגעהויערען איינדרוק די שרעקליכע ענדערונג, וואָס איז פאָרגעקומען אין לעווענטאַל'ן, דאָס משוגעת האָט איהם ממש אַרויסגעשאָסען פון די אויגען.

— וואָס ווילסטו האָבען? — האָט לעווענטאַל מיט כעס אַ פרעג געטון, דערזעהענדיג לוריע'ן — וואָס'אי, די פאַרלאַנגסט מיך שוין אויך? אויך די האָסט זיך אָנגעזעצט אויף מיין לעבען?!

— איך? וואָס פלוידערסטו, עמיל? איך בין דאָך דיין נאָהענטסטער פריינד!...

— איך ווייס עס!.. אָבער וואָס פערלאַנגסטו פון מיר?

— הער אויס, עמיל! איך בין איצט אין אַ זעהר שווערער לאַגע: כ'מוז בעצאָהלען מאַנטינבאַנדען פאַרזעגד פינפהונדערט קראָן. פון וואַנען דאָס געלד צו נעהמען האָב איך נישט דערווייל, און מאַנטינבאַנד דראָהט מיר מיט אַ פּראָצעס... פערשטעהסטו מיך, עס וועט זיך אָנהויבען אַ געשפּעט מיט קאָמאָרניקעס, מיט אַנדערע גוטע זאַכען... מע וועט מיר אַלץ פערקויפען, און אַפילו מיין אָרעם הייזעל איז מיר איינגעשטעלט!

— ביזט גערעכט, אָבער וואָס פאַר אַ שייכות האָט דאָס אַלץ מיט מיר?

— איך רעכען, אַז דו וועסט מיר אַרויסהעלפען, און אויסבאָרגען די סומע אויף אַ צייט!

— האָסט אַ גראָבען טעות...

— פאַרוואָס? איך ווייס דאָך, אַז דו האָסט בעקומען אַ גרויסע ירושה, און אַז די ביזט איצט זעהר רייך!

— ס'אַ ליגען! מענשען פלוידערען נאַרישקייטען. דיין טרחא איז, אַלזא, אַנ'אומזיסטע! קיין גראָשען וועל איך דיר נישט געבען..

לוריע האָט איהם לאַנג אָנגעקוקט, און פערשטאַנען, אַז ער האָט איצט צו טון מיט אַ חסר דעה. דער שגעון האָט שוין אויף לעווענטאַל'ן געלעגט אַ בולט'ן שטעמפּעל.

געקומען איז לוריע צוריק אַהיים, וואו זיין ווייב, אַ שטאַרק בעאונרוהיגטע האָט אויף איהם געוואַרט. זי האָט אַרויסגעפיהלט, אַז איהר מאַנ'ס פרוב איז נישט געראָטען.

— נו, וואָס הערט זיך? — האָט זי ביי איהם אַ פרעג געטון — דאַכט זיך, איך האָב געטראָפען... וואָס וועט איצט זיין מיט אונז?

— לעווענטאַל איז משוגע אויפ'ן גאַנצען קאָפּ! די ירושה האָט עס איהם אַזוי צוגעריכט! כ'האָב מורא, אַז נאָך אַ גרעסער אומגליק זאָל מיט איהם נישט טרעפען. איך האָב דעם איינדרוק, אַז ער האָט מיך אפילו נישט גוט דערקאַנט. ווען ער וואָלט געווען ביים זינען, וואָלט ער מיר מיין בקשה געוויס נישט אָפּגעזאָגט.

— וועה איז אונז!

— נעהם זיך דערווייל נישט צום האַרצען! איך וועל נאָך אָנשרייבען צו איהם, ווען ער מיך אפשר בעסער פערשטעהן. איך וועל זיך נאָך פּרובען מיט איהם פערשטענדיגען. זאָל נאָר גאָט געבען ער זאָל קומען צו זיך!..

און לוריע האָט אָנגעשריבען צום אַלטען לעווענטאַל אַ גרויסען בריף, אין וועלכען ער האָט זיך פעררופען אויף זייער אַלטער פריינדשאַפט.

צוויי טאָג האָט ער געוואַרט אויף אַ תשובה, אָבער — אומזיסט.

דערווייל איז אָנגעקומען קורט, וועלכער האָט בעקומען אַלאַרמירענדע ידיעות וועגען זיין פאָטער'ס גייסטיגער קראַנקהייט. ער האָט אָבער דעם פאָטער זייענדיג געטראָפען אין אַ מאָמענט פון רוהע און בעוואוסטזיין. לעווענטאַל האָט געענטפערט אויף די פראַגען פון זיין זוהן גאַנץ מיושב, און אַ בערוהיגטער פון דעם האָט זיך קורט צוריקגעקעהרט קיין לעמבערג.

אַרויספאָהרענדיג האָט ער פונדעסטוועגען מתרה געווען דעם אַלטען.

— פּאַפּאַ, מען דאַרף נישט האַלטען אַזוי פיל געלד אין דער היים. ס'קען נאָך ברענגען צו אַן אומגליק!

דער אַלטער האָט זיך אָבער נישט איבערגענומען מיט דעם זוהנ'ס וואָרנונג.

אַ ביסעל שפּעטער איז לוריע ווידער געקומען צו לעווענטאַל'ן.

— וואָס שוין ווידער ביזטו דאָ? — האָט איהם דער חסר דעה בעגעגענט — ביזט שוין געוואָרען, ווי אַנ'אמת'ער בעטלער...

— ליבער פריינד-האָט זיך לוריע אָפּגערופען מיט אַ פערשטיקטער שטים-אויב איך בעטעל ביי דיר, טו איך עס צוליב מיין טאָכטער! איך וואָלט בעסער געוואָלט אַ דונער זאָל מיך טרעפען, איידער איך זאָל בעטלען פאַר זיך גופא...

— נו, טאָ איז וואָס?

— די פערגעסט אוראי, עמיל, אַז יהודית ווערט איינגיכען דיין זוהנ'ס ווייב.

— אַ ווילסטער חלום אויף מיינע שונאים'ס קעפּ, לייב און לעבענס! ווי פאַלט עס דיר איין? כל זמן איך לעב, וועט אַזוינס נישט געשעהן! קורט מוז איצט נעהמען אַ גרויסען נדן...

לוריע איז נאָך דעם ווידער אַוועק מיט גאָרנישט.

אויף מאָרגען האָט ער אָנגעשריבען אַ צווייטען בריף פול מיט פערביטערונג און פאָרוואורפען.

עס איז אַדורך 4—5 טאָג.

(פאָרטזעצונג קומט)

100 טויזנט היטלעראוועצעס דעמאנסטרירען אין בערלין.

בערלין, 7 (אטע) די פאליציי האט היינט אנגעבן טאג אדורכגעפיהרט רעוויזיעס אין די פעראיינען פון די היטלעראוועצעס. די סעקרעטארען פון די פעראיינען האבען ניט דערלאזט צו פער'חתמ'ענען די לאקאלען.

די רעכטע פארטייען האבען פערשים די רעגירונג מיט אינטערפעלאציעס צוליב'ן שליסען די פעראיינען פון די היטלעראוועצעס.

די פרייסישע רעגירונג האט זיך דעצידירט אויפצולעזען די נאציאנאל-סאציאליסטישע פארטיי אונטערן דרוק פון דער לעצטער גוייםוועגדיגקייט.

אין בערלין האבען נאך דעמאנסטרירט 100 טויזענד היטלעראוועצעס.

אנפאלען אויף יודען אין בערלין

בעת די דעמאנסטראציעס פון די היטלעראוועצעס.

בערלין, 7 (טעלעגראפיש דורך יט"א) די פאריגע נאכט האבען אויף קורפירסטענדאם זיך פערזאמעלט צאליכע הונדערט היטלער-לייט און געפיהרט א שארפע יודען-פיינדליכע אגיטאציע, פערטיילט אויפרופען און געזונגען האנקרייצלערישע לידער.

שפעטער האבען זיי אנגעהויבען פערטשעפען יודען-דורכגעהער. פאליציי האט פערטריבען די דעמאנסטראנטען און מאכע פון זיי ארעסטירט.

שווארצבארד שטרעבט צו בעזעצען זיך אין ארץ-ישראל.

ירושלים. (יט"א). אין א בריף צו זיין פריינד, ד"ר י. זאלקינד, דעם ארויסגעבער פון דער צייטונג „ארבייטער-פריינד" אין לאנד, דריקט אויס שלום שווארצבארד זיין הייסען וואונש צו בעזעצען זיך אין ארץ-ישראל אין פאל ווען ער וועט פריינגעשפראכען ווערען דורכ'ן געריכט.

נישטא קיין אויסזיכטען אויף אויסנוצען דעם ביזאן-בארדען פאר דער יודישער קאלאניזאציע.

לאנדאן (י.ט.א.) אויף דער לעצטער זיצונג פון פארלאמענט האט קאלאנעל וועדזשוואוד אנגעפרעגט דעם קאלאניאל-מיניסטער, צי עס זיינען פערהאן אויסזיכטען, אז א טייל אין ביזאן-דיסטריקט, וואס איז ניט פערנומען און ווערט ניט געבאדערט דורך די אראבער, זאל איבערגעגעבען ווערען אין רשות פון דער יודישער קאלאניזאציע.

מיניסטער אמעריק האט געענטפערט, אז אין ביזאן דיסטריקט ווערט דורכגעפיהרט דער אבמאך, וואס איז געשלאסען געווארען אין יאהר 1921 מיט די דארטיגע אראבער. דאס בעזעצען זיך פון אראבער אויף יענעם שטח ווערט נאך פארטגעזעצט און דער מיניסטער קאן איצט ניט פאראויסזאגען צו נאך דער פערענדיגונג פון דער אראבישער ערד-איינארדנונג אין דעם טייל פון ארץ ישראל וועלען נאך בלייבען פרייע ערד-שטחים. אין אלגעמיין האט דער מיניסטער, אז אין ארץ-ישראל וועט נאך קאנען געפונען ווערען פרייע ערד אויף קאלאניזאציע-צוועקען.

בעאונרוהיגונג צווישען יאסער יודען אין צוזאמענהאנג מיט'ן קוזיסטישען קאנגרעס.

יאסי, (י.ט.א.) די יאסער קוזיסטען גרייטען זיך צום קאנגרעס, וואס וועט זיך אנהויבען דעם 8. מאי. גלייכצייטיג קומט פאר אין בוקארעשט אן'אנדער אנטיסעמיטישער קאנגרעס פון נאך עקסטרעמערע אנטיסעמיטען, וואס זיינען קוזיס געגנער. די היגע צייטונגען טיילען מיט, אז דער יוגענד-פיהרער קאדרעאנו און סטודענטען-פיהרער מאצע האבען פערזיכערט קוזא'ן, אז זיי זיינען איהם געבליבען טריי.

רערוויל אבער הערשט צווישען דער יודישער בעפעלקערונג פון יאסי אן-אומרוהיגע שטימונג.

די וואהל-אקציע אין ווארשא.

ווארשא, 7 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די קאמוניסטען האבען צוזאמענגערופען א קאנפערענץ פון אלע סאציאליסטישע פארטייען און פארגעלעגט צו שליסען א בלאק צו די נאהנטסטע שטאט-ראט וואהלען. צו דער קאנפערענץ זיינען געקומען אלע סאציאליסטישע פארטייען, חוץ די פ.פ.ס.

די פארשטעהער פון „בונד" האבען אפגעגעבען אן ערקלערונג, אז היות ווי די קאמוניסטען האבען לעצטענס ארויסגעגעבען אן אויפרוף, אז דער „בונד" ארבייט מיט די פאשיסטען, ווילען זיי אין קיין געמיינזאמען בלאק ניט גע-הען.

סיי ווי-סיי האט די קאנפערענץ צו קיין שום רעזולטאט ניט געבראכט.

היינט איז אין ווארשא פארגעקומען א גאנצע רייהע מיטינגען. די הויפּ מיטינגען זיינען דורכ'ן וואהל-קאמיסאר פערבאטען געווארען.

דער „ראזוואי" פיהרט ווייטער א געוואלדיגע אנטיסעמיטישע אגיטאציע.

ס'איז כדאי צו בעמערקען, אז איינינע רעכטע פוילישע צייטונגען אפילו, ווי: „ווארשאווינקא" און „רזשעטשפאספאליטא" האבען זיך אפגעזאגט צו דרוקען די העצערישע אויפרופען אין דעם טאן ווי דער „אזוואי" האט זיי אריינגעגעבען.

די פראגע פון „נומערוס קלאוזוס" ביי יודישע אדוואקאטען אין אונגארן.

בודאפעשט (י.ס.א.) אויף דער זיצונג פון דער רעגירונגס-פארטיי האט יוסטיץ-מיניסטער פעסאי, צוגעפערגדיג אויף פערשידענע פראגען וועגען שארפען פראטעסט פון דער אונגארישער אדוואקאטען-קאמער געגען דעם פראיעקט פון איינפיהרען „נומערוס קלאוזוס" אין דער אדוואקאטור, געדראהט דער אדוואקאטען קאמער מיט רעפרעסיעס און שטראפען, אויב זי וועט זיך פרובען מישען אין פאליטישע ענינים.

אויף דער זיצונג פון אונגארישען פארלאמענט האט דעפוטאט ד"ר באראטש, פאלעמיזירט מיט די דראהונגען פון יוסטיץ-מיניסטער אויף דער זיצונג פון דער רעגירונגס-פארטיי און האט ערקלערט, אז אן'איבערוויגענדע מעהרהייט פון דער אדוואקאטען-קאמער איז דורכאויס נעגען דעם איינפיהרען „נומערוס קלאוזוס" אין דער אדוואקאטור.

אין זיין רעפליק האט דער יוסטיץ-מיניסטער פערזיכערט, אז די רעגירונג פיהרט איין דעם „נומערוס קלאוזוס" אין די אינטערעסען פון די אדוואקאטען גופא ווייל עס איז נויטווענדיג א קאנטינגענטירונג פון דער צאהל אדוואקאטען. די רעגירונג האט ניט דערביי קיין שום פאליטישע כוונות.

דער ליטווישער קאנסול אין האלאנד א יוד.

קאוונא, (י.ט.א.) די ליטווישע רעגירונג האט בעשטימט דעם אנגעזעהענעם ליטווישען יוד ה' הירשאוויטש בייגוש אלס ליטווישען עהרען-קאנסול אין האלאנד. ה' הירשאוויטש האט פריהער פערנומען דעם פאסטען פון גענעראל פעק עטאר פון דער ליטווישער געזאנדשאפט אין דייטשלאנד און איז אויך געווען טעטיג אלס קאנסול אין עסטרייך.

רעלבערג (חלאצלאוועק), אבראמסאן (ראדאם), א. קירשטיין (גאסטינין), דאנסקי (ראדאם), ראזענצווייג (קאמאטשנא), ישראל אנקער (ווארשא).

שלום אקט פון פר. אלעצקא'ס שולע.

היינט, זונטאג, האלב 12 פארמיטאג קומט פאר אין שטאדטישען טעאטער איבעל-גאס 63 דער פייערליכער שלוס-אקט פון די שילערינס פון פרוי בראניסלאווא אלעצקא'ס אפערן-שולע. די בעגאבטע שילערינס וועלען אויספיהרען די שענסטע פראגמענטען פון די איי-ראפעאישע אפערעס.

פרוי אלעצקא איז בעקאנט אלס א גלענצענדע זינגערין און רוטינירטע פעדאגאגין אויפ'ן געביט פון געזאנג.

שאך-טורניר.

רובינשטיין-פויליש. מייסטער.

נעכטען האט זיך אין לאדז פערענדיגט דער צווייטער אלפוילישער שאך-טורניר.

דעם ערשטען פריז האט בעקומען דער יודישער וועלט-מייסטער עקיבה רובינשטיין (א לאדזער) $11^1/_2$ פונקטען; דעם צווייטען פריז—ד"ר טארטאקאווער ($10^1/_2$ פונקטע); דריטען פריז — מאקארטשעק (9 פ.; רעגעדזשינסקי ($8^1/_2$ פ.); דעם 5., 6. און 7. פריז האט מען צוטיילט צווישען קאן, כוואניק און פרידמאן (ווארשא) צו 8 פונקטען. בלאס ($7^1/_2$ פונקטען, אהן א פריז).

אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט איז בעשלאסען געווארען צו אסיגנירען פון די דיספאזיציע-פאנדען 500 זל. פאר דעם זיגער פון שאך-טורניר.

פון יודישען טעאטער.

פאליאקאוו רודערט ווייטער.

די פארשטעלונגען פון יודישען טעאטער אין „סקאלא" זיינען שבת אדורך מיט ערפאלג. דאס יודישע טעאטער-פובליקום האט בעגייסטערט אויפגענומען די אלט-נייע געסט פאליאקאוו, ראבינאוויטש, באריסאווא און אניעלא. די ארטיסטען זיינען בעשאנקען געווארען מיט אפלאדיסמענטען.

היינט ווערט געשפילט „באראן קימעל".

„אזאזעל".

ערפאלג איבער ערפאלגען.

אין „אזאזעל" איז נעכטען ביי טאג און ביינאכט געווען איבערפולט. אלע נומערן זענען אדורך מיט גרויס ערפאלג. לאדזער עולם האט זיך שוין שוין צוגעוואוינט צום „אזאזעל", אז די אויספיהרער פון די נומער'ן און סצענקעס ווערען שטורמיש אויפגענומען.

היינט ווערט ווייטער געשפילט דאס גרויסע 4 טע פראגראם.

לאדזער נייעס.

קינדער היים ראבכא.

די פערזאמלונג פון אינטערנאט „פאמאך" האט בעשלאסען היינטיגעס יאהר ארויסצושיקען קיין ראבקא קינדער פון א'נטעליגענטע קרייזען.

פערזאמלונג פון הרעדיטארען.

היינט, זונטאג, 12 בייטאג, קומט פאר אין צענטראלען סוחרים-פעראיין א פערזאמלונג פון קרעדיטארען פון פאלגענדע פירמען, וואס האבען אפ געשטעלט זייערע צאהלונגען: א. פע-

די מאדערנסטע

לאמפען

פאר שפייז-צימערן און קאבינעטען

קויפט זיך אם בעסטען צו פאבריקס-פרייזען נור ביי

ש. פ. שמאלעוויטש

פאלודניאווא 8.

בעמערקונג: עס ווערען אויך אנגענומען אלערליי איבערארבייטונג פון גאז אויף עלעקטריע, אויך אקסעדארט. 1523

טליתים-פאבריק

אויסערגעוועהנליכע פון וואלענע, העלב-וואלענע זיידענע טליתים באי... ווי אויך טליתים-קטנים הגרם און דעטייל מיט אויספערטיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל

ביי א. ה. ציטרינאווסקי, קאמיענגא 1.

אין צוויימען מויער פארטער. קומט און איבערציגט אייך! 598

בעמערקונג: מ'וועט אויך אננעמען אלטע טליתים צו וואשען.

קוואליפיצירטע

שטאפּעטנס די

ווי אויך נופּערינס ווערט געזוכט ביי

איזמאנ, פלאץ כאש-צעלני 5, אין הויף. 866

1000 - מארק-שיינען מיט'ן דאטום פון פאר'ן קריג רויט געשטעמפעלט 60 פעניג, גרין געשטעמפעלטע 50 פעניג, אזוי אלע אלע אנדערע שיינען גוט אויף צום זאמלער 924

BRÜLL & Co.

Breslau 10.

J. BERMAN

Al. I Maja 20

poprawia wszelkie brzydkie charaktery pisma w przeciągu dziesięciu lekcji. 803

— א —

צושניידער

פון שטאפּפּהאנדלונג, וועלכער קען גוט די בראנזשע, ווערט געזוכט. אפערטען

Król, Przejazd 30,

m. 12. 686

אן'אינטעליגענטער און טיכטיגער

יונגערמאן

זוכט בעשעפטיגונג, קען אויך זיין ביי שרייבן. — אפערטען אין אדמיניסטר. אונטער ה. ב. 997

CGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na zabrukowanie kamieniem polnym ulic: Nowo-Pabjanickiej, Wileńskiej, Wilanowskiej, Piwnej, Promyka i Częstochowskiej w ogólnej ilości 22899 mtr. kw. Termin nadsyłania ofert, według wzoru, który otrzymać można w Wydziale Budownictwa – Oddział Komunikacji, upływa z dniem 16 maja 1927 r. Warunki konkursu, warunki techniczne, warunki ogólne i wzór umowy przeglądać można w Wydziale Budownictwa Oddział Komunikacji, pokój Nr. 53, poczynając od dnia 5 maja 1927 r., codzienie od godz. 10 do 12-ej.

Łódź, dnia 6 maja 1927 roku.

986 **Magistrat m. Łodzi.**

8-כל. מערכע-גימנאזיום

„WIEDZA"-„וויעדזא"

62 ווסכאדניא 62.

איך מאך בעקאנט די פעראינטערעסירטע פערזאנען, אז די עקזאמענס פאר ניי-איינטרעטענדע שילערינס וועלען פארקומען אין די מאנאטען מאי און יוני ד. י.

דירעקטאר:

(–) **B. JUDELEWICZ.** 966

Dr. med. Ludwik Rapeport

Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.

ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן - קראנקהייטען. נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אוונט.

Dr. med.

W. Eychner

פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע

זגערזשער 11 טעל. 34-72 נעמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 מיטאג, אין דער היים פון 6-8 אוו.

ס'ווערען געזוכט קוואליפיצירטע

פאקערינס צו קארמעלען

און אויך א טיכטיגער פערקויפער אין געשעפט אריין. 999

מ.ה. ווראבלעווסקי, נאוואמיעסקא 21

„שניידער"-הילוח!

בעטיש וואשען גארניטורען 5 זל. פערטען גארניטורען 3 זלאטעס ס'ווערען אויך אפגעשיקט אהיים עס ווערט אויך געפרעסט אויף דער שטעל. 856

קאנסטאנטינער 5 וו. 1.

עלטערן!

פאר 3 זלאטים א וואך ווערט געלערנט מיט קינדער וואס לערנען אין פאלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריף זעלבסט צוזאמענשטעלען, דורכ'ן געוואוסטען ארטאדאקסישען העבראישען לעהרער י. ד. ראזענפעלד, פלאץ וואלנאשטשי 6 קווער אפ. רעכטס 2 שט. בעמ.: סווערען אויך אנגענומען אנפענגער פון 5 יאהר אן. א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאלג גאראנטירט!

איז וואס שטעקט די געהיימניש פון אייביגער יוגנד?
פארוואס
איז די פארזוערין א בחנ'עוודיגע פרוי אין באלזאק-עלטער אין דער צייט, ווען א פוילישע אין דעם זעלבען עלטער האלט זיך שוין פאר א מיאוס'דיגע?

דערפאר, ווייל יעדע פארזוערין בענוצט דעם רעטונגס-מיטעל

COSMOPOLIS

וועלכער ערפרישט דאס פנים, די הענד און דעם קערפער און וועלכער פערוואנדעלט זי אין א יונגע פרוי פול מיט רייץ, אין געגענזאץ צו אונזערע פוילישע פרויען, פון וועלכע נאר איינצעלנע צעהן זארגט וועגען זיך צו האבען שטענדיג אונטער די הענד דאס דאזיגע וואונדערבאר היגיענישע מיטעל.
קאסמאפאליס גיט די הויט אן'אונפערגלייכליכע עלאסטישע און צערטליך סאמעטענע גלאטקייט.
קאסמאפאליס דאס איז נישט קיין קרעם קאסמאפאליס דאס איז נישט קיין פאסטע צום פנים.
קאסמאפאליס איז א גאנץ נייע און ביז אהער נאך נישט געוועזענע זאך.

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט איף אייגענער רעכנונג ווערען געזוכט.
ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5 : הויפט-סקלאד אין פוילען
צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאדען און פערפומעריע-געשעפטען. פרייז 2.50 זל. פער שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דארף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאד פאר פוילען. פאר קוגים פון דער פראווינץ ווערט ארויסגעשיקט נאכ'ן בעקומען פאראויס 2.75 אדער 8.25 אויף א נאכנאהמע.
883 היט זיך פאר פעלשונגען!

Miejski Kinematograf Światowy
Wodny Rynek.

היינט און פאלגענדע טעג!
פאר דערוואקסענע און יוגענד!
„דער גנב פון באגדאד"
(Złodziej z Bagdadu)
מיט DOUGLAS FAIRBANKS אין דער הויפטראלע

ווענדונג צו די יודישע פרויען אין באלוט

ווי בעוואוסט, עקזיסטירט אין באלוט א פרויען-פעראיין „הכנסת כלה" אונטער דער אנפיהרונג פון הרבנית שיינדעל פרידער מיט די פרויען רבקה אולריך, ח. יורקעוויטש און אסתר העפנער, ווענדען מיר זיך צו די מיטגלידער און אויך צו אלע יודישע פרויען פון באלוט מיט א הייסע ביטע און צו קומען צו די זיצונגען, וועלכע קומען פאר זונטאג און דינסטאג פון 5 א זייגער אין לאקאל זגערושער 28. מיר האפען, דאס איהר ועט אונזערע ביטע נאכקומען, ווייל די פליכט ליגט אויף יעדע יודישע פרוי צו שטיצען „הכנסת כלה", ווייל די מצוה איז זעהר גרויס, אבער ליידער זענען מיר נישט אימשטאנד זעלבסט צו ארבייטען. דעריבער בעטען מיר אייך, קומט און העלפט מיט אין דער גרויסער מצוה, דאס מען זאל קאנען יעדע גוטבעדערפטיגע פרוי שטיצען. 886 די פערוואלטונג

אין קוויה און ערקויף
מעבעל
דיוואנעס, פעלצען, נייי מאשינען, גארדעראבען, סאמאוואַרען א. ז. וו. און צאהל די העכסטע פרייזען
א. וויצמאן נארוטאוויטש 19
(דזשעלנא)
אין מעבעל-געוועלב, (פריוואט-וואוינונג שענקעוויטשא 29)
ביי מיר איז שטענדיג דא פערש. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען. 1342

אבסאלוטע פאלקאמענהייט!
פאטעפאנען און פארלאפאנען!
פון דער פראדוקציע B-ci PATCHE, Paryż און פון דער פראדוקציע פון מוזיקאלישע אינסטרומענטען פון א. קלימקיעוויטש, ווארשא, צו אהנקאנקורענץ-פרייזען. פון 60 זל. אן ביז לוקסוס-מאָדעלער פאר מוזמן און אויסצאהלונגען. ביז איצט נאך נישט-פראקטיצירטע בעדינגונגען. אויסלענדישע און שווייצארישע מעכאניזמען, בעטשאנר-טיילען, שאפירען, נאדלען, טישלעך, אלבומען א. אז. וו. ריזען-אויסוואהל פון שאפיראווע און נאדעל-פליטען פון 3 ביז 10 זל. יודישע סינאגאגישע און קאנצערט-שאפונגען, אין דער אויספיהרונג פון די בעדייטענדסטע אינלענדישע און אויסלענדישע קרעפטען, עמפפעהלט:
„פאטעפאן", לאדז, נאווראט 19.
966 רעפעראטור-ווערקשטעל אויפ'ן ארט.
פערטרעטער אויף דער לאדזער וואיעוואדשאפט ווערען געזוכט.

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכארניא 15, טעל. 31-08
הײלט גאנץ פערגאכלעסיגטע ציינער און מונד-קראנקהייטען. צאהנ-ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראהלונג, ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אן פון 9—12 פרימארגענס און פון 3—7 א זייגער אָווענד. ביליגע פרייזען. 1481

שוינט אייער געלד!
אין קויפט
שירמס און שטעקענס
נאר אין דער שירם-ווערקשטעל פון
ס. פיינענבוים,
נארוטאוויטש 19 (דזשעלנא)

ווייל איהר קענט דארט קויפען מיט 25% ביליגער וויאנדערש. צעמט אויספיהרונג. בעם. מ'נעמט אן אלע רעפעראטורען ווי אויך איבערציהען.

מוטערס!

פערלאנגט אין די אפטייקען און סקלאד-אפטייקעס דעם היגיענישען
פודער פאר קינדער
„Puder Dzidzi"
(מיט'ן העהנדעל) 7571
וועלכער דערהאלט דעם קינד'ס קערפער אין געזונדהייט און ריינקייט.
א שאכטעל 60 גראשען.

דאנטיסט צאהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאנסטאנטינער 5
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אוונד.
פרייזען ביליגע ...

וויכטיג נייעס!
איך מאך בעקאנט מיין ג' קונדשאפט, אז איך האב מיין
שלאסער-ווערקשטעל
צוריק איבערגעטראגען אויף פאמארסקא 29, פריוואט
איך טייל אויך מיט, אז איך עמפפעהל צום נייעם סעזאן גאנץ נייע ערפינדונגען, אזוי ווי די קארטען-מאשינען, המבען, שטופען מיט מינדערונג, פערשידענע רעפעראטורען אויף דער שטעל. רעעלע בעהאנדלונג! מיט אכטונג
י. מ. קלינגער, פאמארסקא 29
935

Dr. med. H. Lajchter
קאנסטאנטינער 9.
רוג זאכארניע טעל. 49-66
צאהן-כירורג
ספעצ. פון כירורגישע קראנקהייטען פון שפעטעגקעס, גומענס, רושאנסלעס, צאהן-פיסטולעס א.ד.ג. נעמט אן פון 1½—5 און פון 8—9 אוו. זונטאג 11—2.

Dr. med. STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, רענטגענ-שטראהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראפיע.
נעמט אן פון 9—6 און אוונד, פרויען 12—3 נאכמ. 873

Dr. med. L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר נירען, בלאזען און האר-קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אוו. 591

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27, tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקה. רענטגען און ליכט-הייל אנשטאלט. נעמט אן פון 4—7 אין אוונד.

Dr. med. BRAUN
פאלודניאווא 23
טעלעפאן 40-26
ספעציאל-ארצט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע. בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אוונד

הײלפעראגאגישע קורסען
פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-ארצט.
עלעקטריזאציעס, ליכטהיילאפאראטען.
CEGIELNIANA 6, tel. 51-89
עמפפאנגט פון 5 — 7 אוונד.

Mydło Kollontay z pralką
1845 גענעראל-פערטרעטער אויף לאדז:
S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

אין צאהן-ערצטליכען קאבינעט
21 נאוואמיעסקא 21
נעמט מען ארויס ציינער אהן שמערצען, ווי אויך פלאמבעס צו לעטשנישע-פרייזען.
אויך ווערט אויסגעפיהרט אלע צאהן-טעכנישע ארבייט לויט דעם נייעסטען סיסטעם שנעל, גוט און ביליג. בעראטונגען אומזיסט. 962

פערקויפט נישט אייערע דיוואנעס
44 מעבעל 44
פעלצען, נייי-מאשינען סאמאווארען א. אז. וו. בעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט פון די פירמע.
44 Ch. ŁAZNIK 44
גדאנסקא (דלוגא)
בעמערקונג: בײ מיר איז שטענדיג אויף לאגער פערשידען מעבעל, שיין גוט און ביליג!

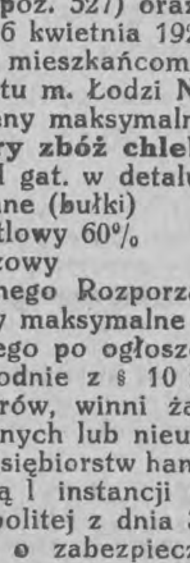
פאבריק פון
זשירנדאלען
ווי אויך גאלוואנישע בראנזיר-אנשטאלט
מ. רידער, לאדז
צעגעלניאנא 33, טעל. 53-41
נעהמט אן אלערליי געגענשטענדע צו איבערגילדען, פערזילבערן, ניקלען, בראנזירען און אקסידירען. עס ווערען אויסגעפיהרט אלערליי רעפעראטורען פון פערשידענע מעטאלענע און זילבערנע געגענשטענדע. פינקטליכע אויספיהרונג.
874 גוט און ביליג מיט א גאראנטיע פאר דויערהאפטיגקייט.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 r. „O regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dz. U. Rz. P. Nr. 18, poz. 101) na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszednego użytku (Dz. U. Rz. P. Nr. 91, poz. 527) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi Nr. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 r. niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 431 z dnia 6 maja 1927 r. zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg.

1. mąka pszenna I gat. w detalu	. .	Zł. 0.98
2. pieczywo pszenne (bułki)	. .	„ 1.30
3. Chleb żytni pytlowy 60%	. .	„ 0.70
4. „ razowy	. .	„ 0.60

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji wg. art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku (Dz. U.Rz.P Nr.91, poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10 tysięcy złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych 1987

Łódź, dnia 7 maja 1927 r.
Wice-Prezydent m. Łodzi ( ) W. GROSZKOWSKI.

אבאנעמענט-פרייז: אין לאדז: א חודש — 5 זלאטעס, — אויף דער פראווינץ: א חודש — 6 זלאטעס, אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט מעהרער. — פאר'ן אינהאלט פון טעקסט פון די אנאנסען איז די רעדאקציע נישט פאראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביי טאג און ביי נאכט.

אנאנסען-פרייז: פאר 1 מילימעטער - שורה. פערן טעקסט 15 גראשען, פריטאג 20 גראשען, אין טעקסט 40 גר.. פריטאג 60 גראשען, נאכ'ן טעקסט 10 גראשען, פריטאג 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצענט מעהרער. אויסער דער שטאט — 50 פראצענט מעהרער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.